

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuuston kokous

Kokousaika 13.02.2021 klo 12:00

Kokouspaikka Pyhän Andreaan kirkko

Jäsenet	Heikkinen Arja	maallikkojäsen
	Hekkala Markku	maallikkojäsen
	<i>Helanen Suvi</i>	<i>maallikkojäsen, etäyhteys</i>
	Hänninen Juha	maallikkojäsen
	Jaakkola Jukka	varajäsen
	Kallunki Hannu	maallikkojäsen
	<i>Kumpulainen Rita</i>	<i>maallikkojäsen, etäyhteys</i>
	<i>Kupsala Jari</i>	<i>maallikkojäsen, etäyhteys</i>
	Lehto Pekka	maallikkojäsen
	Lindström Mirja-Liisa	pappisjäsen
	Nivala Eija	pappisjäsen
	Mustakallio Pekka	pappisjäsen
	Oikarinen Erja	pappisjäsen
	Paananen Jukka	maallikkojäsen
	<i>Pekkala Aslak</i>	<i>saamelaisedustaja, etäyhteys</i>
	<i>Pokka Tapio</i>	<i>pappisjäsen, etäyhteys</i>
	<i>Sirviö Jouni</i>	<i>pappisjäsen, etäyhteys</i>
	Savuoja Arja	maallikkojäsen
	Taskila Matti	maallikkojäsen
	<i>Tornberg Antti</i>	<i>maallikkojäsen, etäyhteys</i>
	Tölli Tuomas	pappisjäsen
	Vuokila Kalervo	maallikkojäsen
Läsnäolo- ja puhe- oikeudella	Keskitalo, Jukka	piispa
	Saarinén Satu	<i>tuomiorovasti, etäyhteys</i>
	Nissinen Heikki	<i>pappisasessori, etäyhteys</i>
	Ahola Mirva	<i>pappisasessori, etäyhteys</i>
	Aalto Mari	lakimiesasessori
	Liiti Päivi	hiippakuntapastori, sihteeri
	Kronqvist Saija	hiippakuntasihteeri
	Kuikka Mirva	hiippakuntasihteeri
	Laurila Matti	kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri
	Niittyvuopio Erva	saamelaistyönsihteeri
	<i>Paaso Raimo</i>	<i>hiippakuntasihteeri, etäyhteys</i>
	<i>Timonen Sari</i>	<i>kuurojenpappi, etäyhteys</i>
	Urponen Harriet	piispan erityisavustaja
	Juha Rauhala	hiippakuntadekaani 1.3.2021 alkaen, etäyhteys

Esteestä ilmoittaminen hiippakuntapastori Päivi Liiti, p. 044 7555 512, paivi.liiti@evl.fi

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 1 Kokoustiedot	1
§ 2 Oulun hiippakunnan toimintakertomus ja neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2020	3
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 1 / Diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintakertomus	5
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 10 / Saamelaistyön toimintakertomus 2020	11
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 2 / Jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön neuvottelukunnan toimintakertomus 2020	17
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 3 / Kasvatustyön neuvottelukunnan toimintakertomus 2020	20
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 4 / Kohdataan- hankkeen toimintakertomus 2020	28
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 5 / Lähetyksen ja kansainvälisen työn toimintakertomus 2020	29
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 6 / Vankilatyön toimintaraportti 2020	36
- Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2020 / Liite 8 / Viittomakielisen työn toimintakertomus 2020	42
- Oulun hiippakunta toimintakertomus 2020 / Liite 7 / Viestinnän toimintakertomus 2020	47
- Oulun hiippakunta toimintakertomus 2020 / Liite 9 / Ympäristötoimikunnan toimintakertomus 2020	49
- Oulun hiippakunta toimintakertomus 2020 / liite 11	51
§ 3 Oulun hiippakunnan tilinpäätös vuodelta 2020	66
- Oulun hiippakunnan tase ja tuloslaskelma vuonna 2020 / liite 12	67
- Oulun hiippakunnan talousarvion toteumavertailu vuonna 2020 / liite 13	68
§ 4 Muut asiat	71
§ 5 Kokouksen päätös	73

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 1 Kokoustiedot

Alkurukous

Hiippakuntasihteeri Mirva Kuikka johti alkurukouksen.

Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen.

Sihteeri suoritti nimenhuudon.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelut

KL 17 a:3 §:n mukaan, jollei kirkkolaissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä, toimielimen koolle kutsumisesta, puheenjohtajan tehtävistä, asioiden käsittelystä, päätösvaltaisuudesta, esteellisyydestä, äänestämisestä, ratkaisuvallan siirtämisestä, vaalikelpoisuudesta, ja vaalin toimittamisesta hiippakunnan toimielimessä on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä seurakunnan toimielimiä varten säädetään.

KL 7:4 §:n 1 momentin mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 2 §:n mukaan kokouksen esityslista lähetetään osanottajille siten, että se on osanottajilla viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta.

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelu

Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 5 §:n mukaan hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valitut pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina. Hiippakuntavaltuusto on 13.9.2008 kokouksessaan sopinut, että pöytäkirjan tarkastajat valitaan jäsenten aakkosellisen listan mukaan.

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Juha Hänninen ja Hannu Kallunki.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esittelijä Tuomiokapituli

Esitys Hiippakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.

Puheenjohtaja esitti työjärjestykseen muutosta, jossa Ovet auki – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia 2026 -alustus ja keskustelu siirretään kokouksen alkuun.

Päätös Hyväksyttiin muutettu työjärjestys.

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 2 Oulun hiippakunnan toimintakertomus ja neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2020

Diaarinumero DOUL/69/00.02.13/2021

Esittelijä Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Perustelut Tuomiokapituli on käsitellyt (3.2.2021, § 24) Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen vuodelta 2020 ja päättänyt lähettää sen hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi.

Samalla (3.2.2021, § 25) tuomiokapituli hyväksyi Oulun hiippakunnan ympäristötyön, diakonia- ja yhteiskunnallisen työn, jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön, lähetyksen ja kansainvälisen työn sekä kasvatustyön neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2020 ja lähetti toimintakertomukset tiedoksi hiippakuntavaltuustolle.

Viittomakielisen työn, saamelaistyön, viestinnän ja Kohdataan-hankkeen toimintakertomukset sekä vankilatyön toimintaraportti vuodelta 2020 merkittiin tiedoksi ja lähetettiin hiippakuntavaltuustolle tiedoksi.

Liitteet

Diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintakertomus (liite 1)
Jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön neuvottelukunnan toimintakertomus (liite 2)
Kasvatuksen neuvottelukunnan toimintakertomus (liite 3)
Kohdataan -hankkeen toimintakertomus (liite 4)
Lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunnan toimintakertomus (liite 5)
Vankilatyön toimintaraportti (liite 6)
Viestinnän toimintakertomus (liite 7)
Viittomakielisen työn toimintakertomus (liite 8)
Ympäristötyön neuvottelukunnan toimintakertomus (liite 9)
Saamelaistyön toimintakertomus (liite 10)
Oulun hiippakunnan toimintakertomus (liite 11)

Kirkkolain 17b luvun 1 §:n 1 momentin mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä hiippakunnan edellisen tilikauden toimintakertomus.

Esitys Hiippakuntavaltuusto

a. hyväksyy Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen vuodelta 2020 ja

b. merkitsee tiedoksi Oulun hiippakunnan neuvottelukuntien, viittomakielisen työn, saamelaistyön, viestinnän ja Kohdataan -hankkeen toimintakertomukset sekä vankilatyön toimintaraportin vuodelta 2020.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Toimenpiteet	Oulun hiippakunnan toimintakertomus lähetetään kirkkohallitukselle.
Lisätiedot	lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 744 3303, mari.aalto@evl.fi
Muutoksenhaku	Valitusosoitus liitteenä.

DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLISEN TYÖN TOIMINTAKERTOMUS

Tavoite

Hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää diakonia- ja yhteiskunnallista työtä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella. Sen tehtävänä on tukea erityisesti seurakuntien diakoniatyöntekijöitä ja työalalla toimivia pappeja diakonian toteuttamiseksi seurakunnissa sekä tukea työntekijöiden hengellistä elämää ja työssä jaksamista.

Neuvottelukunta

Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2017–31.12.2020.

Diakonissa, johtava työntekijä	Camilla Honkala, Kokkola, puheenjohtaja
Kappalainen	Tapio Karjula, Kemi, varapuheenjohtaja
Diakonissa, perheneuvoja	Marjo Rundgren, Rovaniemi
Diakoni	Helena Koivukangas, Pudasjärvi
Kirkkoherra	Heikki Nissinen, Utajärvi
Asiantuntija, TKI	Lea Rättyä, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulu
Diakoniatyön päällikkö	Outi Uusimäki, Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö
Diakoniajohtaja	Marja-Leena Tahkola, Caritas-Säätiö
Kollegion edustaja	Aino Paananen, Oulu
Hiippakuntasihtööri	Mirva Kuikka, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan johtava diakoniatyöntekijä Camilla Honkala ja varapuheenjohtajana Kemin yhteiskunnallisen työn pastori Tapio Karjula. Tuomiokapitulin kollegion nimeämä edustaja läsnäolo ja puheoikeudella on kollegion maallikkojäsen Aino Paananen Oulusta. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihtööri Mirva Kuikka. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaanilla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta piti toimintavuoden aikana 3 kokousta. Hiippakunnallinen diakoniaseminaari jouduttiin perumaan koronatilanteen vuoksi. Vuosi aloitettiin kaikkien neuvottelukuntien yhteisellä tulevaisuuspäivällä, jossa visioitiin tulevaa ja ennakoitiin tarpeita toimintasuunnitelmiin kirjattavaksi.

Toimintakertomuksessa kerrotaan myös hiippakuntasihteerin työhön kuuluvista yhteisistä asioista, jotka eivät ole diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintaa.

Toiminnan painopisteet

Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2017–31.12.2020.

Diakonissa, johtava työntekijä	Camilla Honkala, Kokkola, puheenjohtaja
Kappalainen	Tapio Karjula, Kemi, varapuheenjohtaja
Diakonissa, perheneuvoja	Marjo Rundgren, Rovaniemi
Diakoni	Helena Koivukangas, Pudasjärvi
Kirkkoherra	Heikki Nissinen, Utajärvi

Asiantuntija, TKI
 Diakoniatyön päällikkö
 Diakoniajohtaja
 Kollegion edustaja
 Hiippakuntasihtööri

Lea Rättyä, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulu
 Outi Uusimäki, Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö
 Marja-Leena Tahkola, Caritas-Säätiö
 Aino Paananen, Oulu
 Mirva Kuikka, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan johtava diakoniatyöntekijä Camilla Honkala ja varapuheenjohtajana Kemin yhteiskunnallisen työn pastori Tapio Karjula. Tuomiokapitulin kollegion nimeämä edustaja läsnäolo ja puheoikeudella on kollegion maallikkojäsen Aino Paananen Oulusta. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihtööri Mirva Kuikka. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaanilla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta piti toimintavuoden aikana 3 kokousta. Hiippakunnallinen diakoniaseminaari jouduttiin perumaan koronatilanteen vuoksi. Vuosi aloitettiin kaikkien neuvottelukuntien yhteisellä tulevaisuuspäivällä, jossa visioitiin tulevaa ja ennakoitiin tarpeita toimintasuunnitelmiin kirjattavaksi.

Toimintakertomuksessa kerrotaan myös hiippakuntasihteerin työhön kuuluvista yhteisistä asioista, jotka eivät ole diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintaa.

Kumppanuus			
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Rohkaistaan työntekijöitä arjen moninaisten haasteiden keskellä priorisoimaan työtään ja keskittymään kirkon omaan perustehtävään puolustamaan heikommassa olevia seurakuntalaisia. Vahvistetaan työntekijöiden sielunhoidollista osaamista yksilöiden ja ryhmien kanssa seurakuntatyön vaativissa tilanteissa,	Teams kokoontumiset, rovastikuntatapaamiset ja saatavilla olo sekä sähköpostitse että puhelimitse Useat eri teams kokoukset Sielunhoidon erityiskoulutuksen järjestäminen Oulussa 2020–2022 yhdessä Kirkon koulutuskeskusten ja paikallisten kouluttajien kanssa	Hpk siht. KK DY nk KH Hpks, KK ja sair.sh Juha Kyllönen	Monenlaisia säännöllisesti kokoontuvia, valtakunnallisia teams kokouksia on järjestetty diakoniatyöntekijöille. Niihin osallistuminen on ollut mahdollista kaikille halukkaille. Teemoina ovat olleet muun muassa taloudellinen auttaminen, vapaaehtoistyö työ ja vanhustyö. Lisäksi hiippakunnallisesti on toteutettu mm. yksin työtä tekevien teams palaverieita ja johtavien työntekijöiden teams palaverieita. Yksin työtä tekevien teams kokoontui myös yhdessä kasvatuksen työntekijöiden kanssa. Oulun hiippakunnan diakoniatyöntekijöille järjestettiin myös viestinnän webinaari. Viestinnän merkitystä ei voi liiaksi korostaa, erityisesti näin poikkeuksellisina aikoina. Yhteisvastuustartit toteutettiin teams koulutuksena kahtena päivänä Oulun hiippakunnasta. Näiden lisäksi oli mahdollista osallistua muilla viikoilla järjestettäviin starttiwebinaareihin, kun osallistuminen ei ollut paikasta kiinni. Oulun hiippakunnan Yv startti webinaareihin osallistui yhteensä 97 henkilöä. Webinaareista kerättiin palaute, jota hyödynnetään tulevien vuosien starttipäivien suunnittelussa. Koska valtakunnalliset diakoniapäivät siirrettiin verkkototeutukseen ja vain 1 päiväseksi, järjestimme Kalajoella ja Kemissä hiippakunnalliset diakoniapäivät. Päivien tavoitteena oli kokemusten jakaminen, hengellinen hoito ja virkistäytyminen. Kemissä osallistujia oli 32 ja Kalajoella 14. Sielunhoitokoulutukseen valittiin 17 koulutautujaa. Haasteellista oli jättää osa hyvistä hakijoista koulutuksen ulkopuolelle ja ilman koulutuspaikkaa jääminen aiheutti paljon mielipahaa. Ensimmäinen koulutusjakso toteutettiin etänä toukokuussa ja toinen lähijaksena Turusen sahalla syyskuussa. Koulutuksen ajan jokainen osallistuja kuuluu kasvuryhmään ja työnohjausryhmään. Lisäksi kouluttajien vetämänä jokaisella on ollut kaksi kertaa kokoontunut pienryhmä oman kehittämistehtävän pohtimista varten.
Tuetaan	Johtavien dtt	Hpks	Diakoniajohtajien valtakunnalliset neuvottelupäivät peruttiin ja kirkkohallituksen ja hiippakuntien työntekijät pitivät tapaamiset teamsissa.

lähiesimiehiä moninaisissa tehtävissä järjestämällä heille vertaistukea ja koulutusta.	neuvottelupäivä Kohdataan hanke	Hiippakunta mukana 8 seurakuntaa	Hiippakunnalliseen diakoniajohtajien neuvottelupäivään helmikuussa osallistui 10 johtavaa diakoniatyöntekijää. Torniossa on aloittanut diakoniatyöntekijä tiimiesimiehenä tämän vuoden aikana. Poikkeusajan alettua kokoontuimme johtavien diakoniatyöntekijöiden kanssa teamsissa noin kerran kuukaudessa (7x) kertaa. Kokoontumisissa sai vertaistukea johtajuuteen ja yhdessä oli hyvä pohtia, miten diakoniatyötä viedään eteenpäin poikkeusajana parhailla mahdollisilla tavoilla. Hyvinä esimerkkeinä olivat Valtionavustuksen käyttökohteiden miettiminen, rekrytointitilanteessa hyvien kysymyspatteristojen jakaminen, ohjeistuksien ja neuvojen sopiminen. Diakoniabarometrin 2020 diakonian johtamista tutkinut Auli Kela oli mukana kertomassa Diakoniajohtajuuden merkityksestä tutkimuksen valossa. Kohdataan -hanke on hiippakunnan hallinnoima oma hanke, joka alkoi helmikuussa 2019 ja mukana on kahdeksan seurakuntaa. Hankkeen tavoitteena on toimintakulttuurin muutos ja esimiesten valmentaminen osallistavaan työotteeseen. Hanketyö on vienyt paljon työaikaa (20 %), mutta on ollut innostavaa ja motivoivaa. Seurakunnissa tehtyjä kehittämissuunnitelmia on viety eteenpäin. Hankkeen käyttöönotto teams alusta auttoi seurakuntien omalta osaltaan siihen valtavaan digiloikkaan, jonka koko kirkko on ottanut vuoden aikana. Viestintään, arviointiin ja työyhteisöjen ristiriitoihin liittyvissä teemoihin järjestettiin vuoden aikana kolme webinaaria. Myös hankkeen loppuseminaari toteutettiin webinaarina. Sovittelutaidoilla toimivaan työyhteisöön- koulutus järjestettiin Työnohjaajille, konsulteille ja johtaville työntekijöille. Koulutus palveli ja tavoitti hyvin kohdeyleisön. Osallistujia oli turvavälein paikalla 76 ja verkon kautta osallistujia vielä enimmillään 18. Työnohjauksia ja konsultointeja on kysytty loppuvuoden aikana vielä runsaammin kuin aiemmin. Onneksi hiippakunnassa on nyt kohtalaisen hyvin aktiivisesti toimivia työnohjaajia ja konsultteja ja kysyntään on voitu vastata hyvin. Kapitulin henkilökunnasta 3 henkilöä valmistuu vuoden päätyttyä organisaatio konsultteiksi ja se helpottaa myös konsulttien saatavuutta.
Työnilo ja työhyvinvointi			
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Valmennetaan seurakuntia osallistavan työkalutieteen omaksumiseen omaksi toimintatavakseen, jolla on olennainen vaikutus työhyvinvointiin	Tuetaan lähiesimiehiä huomaamaan tilanteet ja tarttumaan ongelmatilanteisiin nopeasti Aktiivisen tuen käyttöönotto	Hiippakunta sihteerin Hpki sihti työnohjaaja t ja konsultit Hpki sihti ja kouluttajat Kapituli, hpks:t	Johtavien tapaamisissa asia oli keskusteluissa esillä. Vertaistuki ja hyvien käytäntöjen jakaminen antavat työkaluja vaikeidenkin asioiden puheeksi ottamiseen Asiat nousevat esille työnohjaustilanteissa ja lisääntyvinä työyhteisökonsultointeina. Yhä useammissa seurakunnissa on käytössä varhainen tuki ja muut aktiivisen tuen menetelmät. Työyhteisön ilmapiiri on tärkeä hyvinvoinnin kannalta. Avoin vuorovaikutus ja palautteen anto ovat keinoja sen vahvistamiseen. Mielenterveyden ensiavun (MTEA) koulutus järjestettiin Kemissä ja Kalajoella. Kemissä osallistujia oli 15, Kalajoella 11. Kouluttajina toimivat kaksi tähän koulutettua diakoniatyöntekijää, Oulusta Salla Luukkonen ja Rovaniemeltä Marja-Leena Kivilompolo. Koulutus antaa valmiuksia ja kykyä kohdata erilaisia ihmisiä sekä asiakastilanteissa että työyhteisöissä. Mielenterveys on tärkeä elämäntaito. Siksi se on erityisen hyvä myös työyhteisöjen hyvinvoinnin kannalta. Mielenterveyden ensiavun taidot vahvistavat työyhteisötaitoja. Hyvinvointi työssä ja työyhteisötaidot- koulutuspäivät toteutettiin etänä kahtena päivänä keuhällä. Osallistujia oli paljon enemmän, kuin mitä paikalla päälle oli ilmoitautunut. Ensimmäisenä päivänä 63 ja toisena päivänä 23.
Työmäärän suhteuttaminen olemassa	Rohkaistaan työntekijöitä arjen	Hiippakunta sihteerin ja neuvotteluk	<i>Työn priorisointi</i> oli vahvasti esillä keskusteluissa sekä Kohdataan hankkeen työpajoissa että muissa työntekijä tapaamisissa. Työn hyvä suunnittelu, ylläpitäminen, työtapojen kehittäminen, toimintaympäristön huomioiminen, seurakuntalaisten osallistaminen ja kokousten jämäköittäminen ovat keinoja hyvän työn sujumiseen.

oleviin resursseihin	moninaisten haasteiden keskellä priorisoimaan työtään	unta	Uusi työaikalaki astui voimaan kuluvan vuoden aikana ja puhututti myös seurakunnissa. Uuden lain vaikutukset käytännön jäivät melko vähäisiksi. Selkeimmin näkyvät mm. arkipyhien lisävapaana (astuu voimaan jouluna 2020) ja leirityöajan muutoksina. Kiky tunnit poistuvat tämän vuoden lopussa. Etäyhteyksiä on hyödynnetty sekä kokouksissa että koulutuksissa. Digitalisaatio on otettu todella haltuun vuoden aikana.
Työn edellytykset			
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Kirkon Henkinen huolto	HeHu alueiden muodostaminen maakuntarajat huomioiden	Hpk siht. ja Länsipohjan Hehu	Kirkon henkisen huollon päivää suunniteltiin Kemiin yhdessä Länsipohjan kriisiryhmän kanssa. Koronaepidemian puhjettua keväällä HeHu päivä siirrettiin ensin syksyyn ja sieltä edelleen kevääseen. Sopimuksia HeHu toimintaan osallistumisesta ja muiden toimijoiden kanssa on solmittu, mutta ei vielä kattavasti koko hiippakunnan alueella.
Työn rakenteet			
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Koulutuksen saatavuuden helpottuminen	Työmuotoajat teltusta ilmiöpohjaisen ajatteluun	Diakonia ja kv hpk.siht.	Kansainvälisen työn neuvottelupäivä siirrettiin toteutettavaksi teams yhteydellä 5.5., osallistujia oli 18. Etäyhteyksien tultua tutuksi, webinaareja ja lyhyt koulutuksia voi järjestää pikaisestikin, kun tarve ilmenee. Tänä vuonna esimerkiksi diakoniatyöntekijät osallistuivat Päihdetyön koulutukseen, joka koettiin erittäin hyödylliseksi. Myös viestinnästä järjestettiin webinaari diakoniatyöntekijöille.
Muu ohjaus-, neuvonta- ja koulutustoiminta	-Työnohjaus -PT 10 pastoraali	Hiippakuntasihteeri Hiippakuntasihteeri, dekaani ja lakimiesasessori Kirkon työyhteisö	<i>Työnohjauksia</i> kysyttiin vilkkaasti hiippakunnan alueella ja yhä useammin pyyntöjä tulee myös hiippakunnan ulkopuolelta ja muista kirkkokunnista. Näihin pyyntöihin vastataan mahdollisuuksien mukaan, useimpiin olemme pystyneet antamaan apua. Piispantarkastuksia on tehty ja kehitetty kuluvan vuoden aikana uudella tavalla. Erityisesti piispan talon omien työyhteisökonsulttien roolia on vahvistettu. Noin puoli vuotta ennen varsinaista piispantarkastusta, työyhteisölle tehdään työhyvinvointikysely, joka käydään työyhteisön kanssa läpi. Työyhteisökonsultin ja pappisasessorin kanssa. Tästä tapaamisesta tehdään raportti piispalle. Työyhteisökonsultit ovat mukana myös piispantarkastuksen aikana piispan ja työyhteisön tapaamisessa. Hallinnon ja talouden tarkastaminen ovat edelleen mukana ja niistä asessori tekee raportin piispalle. Prosessiin kuuluu vielä kirkkoherran ja piispan kehityskeskustelu noin kuukautta ennen tarkastusta. Uudistunut prosessi antaa tietoa työyhteisöstä ja toimivuudesta ja mahdollisuuksia puuttua, jos tukea tarvitaan. Muutos mahdollistaa pitkällä tähtäimellä oikea-aikaisen ja aiemman puuttumisen työyhteisön haasteisiin. Pohjoismaiset Työnohjaajien neuvottelupäivät jouduttiin perumaan poikkeusolojen vuoksi.

		konsultit piispan talossa, asessorit Yleistä arviointia kuluneesta vuodesta Korona epidemian takia vuotta leimasi yleinen epävarmuus ja epätietoisuus. Koulutuksia ja kokouksia siirrettiin mahdollisuuksien mukaan verkkoon ja toteutettavaksi uusilla tavoilla. Vain harvoja tilanteita peruttiin kokonaan. Tilanne vaati myös uutta tapaa ajatella ja tehdä työtä toisella tavalla. Opittiin paljon uutta, ja osa siitä on tullut varmaan jäädäkseen. Etäyhteyksien ja digitaalisuuden hyödyntäminen nousi ihan uudelle tasolle seurakunnissa että hiippakunnassa. Etäosallistuminen on tuonut tasa-arvoisemmin mahdollisuuden osallistua koulutuksiin ja neuvotteluihin, mikä on pitkä matka, jos pitkiä matkoja on. Uuden opetteleminen, jatkuvien muutosten ja muuttuvien ohjeiden kanssa eläminen on ollut myös erittäin haastavaa ja moni on kokenut kuluneen vuoden kuormittavaksi. Isoja asioita tapahtui vuoden aikana Diakoniaviihkimys oli suunniteltu helatorstaille mutta poikkeusolojen takia se siirrettiin ensin syksylle ja myöhemmin keväälle 2021. Diakonia-ammattikorkeakoulu julkaisi kirjan <i>Diakonisen hoitotyön perusteet ja käytäntö -kirjan</i>. Sen julkaisutilaisuus oli 2.10., sekin verkkototeutuksena. Pohjoisen hiippakuntamme alue oli hyvin edustettuna: Lea Rättyä, neuvottelukuntamme jäsen on ollut sekä kirjassa kirjoittajana että toimittajakuntamme yhtenä jäsenenä. Hän kirjoitti aiheesta Diakonisen hoitotyön periaatteet ja sisältö. Lea Rättyä oli myös toisena kirjoittajana aiheesta Diakonissat terveystieteiden ja hyvinvoinnin edistäjinä. Marjo Rundgrenin, joka on myös neuvottelukuntamme jäsen, aihe oli Diakonissa perheiden tukena. Inarin seurakuntien diakoniatyöntekijät olivat mukana kirjoittamassa teemasta Sairaanhoidaja-diakonissa saamelaisalueella. Diakonia-ammattikorkeakoulun Oulun kampin lehtori Kirsi Karppinen kirjoitti yhdessä hiippakuntasihteeri Mirva Kuikan kanssa Diakonisesta vanhustyöstä seurakunnassa. <i>Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2026 Ovet auki</i> ilmestyi loppuvuodesta. Se on kokonaisvaltainen katsaus kirkon työhön ja etsimään entistä pitkäjännitteisempää ja yhtenäisempää toimintatapaa. Strategian ilmestyttyä se on herättänyt jo monissa hiippakuntamme seurakunnissa tarvetta päivittää omaa strategiaansa. Seurakuntien kanssa tehdyn kehittämistyön ansiosta, mm Inarin seurakunta pyysi hiippakuntasihteeriä mukaan strategiaprosessiin. <i>Diakoniabarometri 2020</i> Aina uuden edessä julkaistiin syksyllä verkkototeutuksena. Tutkittavia asioita oli neljä: ruoka apu, uskontolukutaito, diakonian arki ja diakonian johtaminen. Vuoden aikana ilmestyi myös <i>Kirkon nelivuotiskertomus</i>. Diakoniatyöntekijöiden Liiton hallitus on valinnut diakonian hiippakuntasihteeri Mirva Kuikan <i>vuoden diakoniatyöntekijäksi</i>. Nimitys julkistettiin Kirkon diakonian päivän verkkoseminaarissa 17.9.2020. Mirva Kuikkaa on esittänyt vuoden diakoniatyöntekijäksi suuri joukko Oulun hiippakunnan diakoniatyöntekijöitä. Perusteluissa mainittiin seuraavaa: Mirva Kuikka on ollut tärkeä tuki heidän työlleen ja diakonian edistäjä hiippakunnassa. Diakoniakoulutettuna oman alansa asiantuntijana Kuikka ymmärtää diakoniatyön sisältöjä, työn vaatimuksia ja yleisestikin diakonian työkenttää. Lisäksi valinnassa painoi Kuikan kansainväliset yhteydet sekä toiminta koko kirkon tasolla. Nimitys toi mukanaan lukuisia haastatteluja mm. Kaleva, Helsingin sanomat, Dino, Rauhan Tervehdys, Sosiaali- ja terveysalan ammattilehti ja lukuisiin muihin paikallisiin julkaisuihin. Yleisradio pyysi kahta iltahartautta, joista ensimmäinen oli 31.12.20 ja toinen 7.1.2021. Kirkko ja diakonia on saanut positiivista näkyvyyttä korona-aikana, ja osaltaan nimitys on tukenut myös sitä. <i>Kirkon virkojen kelpoisuusehdot</i> päivitettiin ja astuivat voimaan 1.11.2020. Uutta päätöksessä on määräys sairaanhoidaja (AMK) tai sosionomi (AMK) -tutkintojen täydentämisestä, kun perustutkintoon ei ole liittynyt kirkon työn edellyttämää teologisia ja seurakuntatyöhön liittyviä opintoja. Samoin päivitettiin myös <i>kirkon virkojen ydinosaamiskuvaukset</i>. Hiippakuntasihteeri on ollut mukana prosesseissa diakoniakoulutuksen seurantaryhmän puheenjohtajana.
--	--	--

			<i>Verkostotyö</i> Diakoniatyö on hyvin verkostoitunut ja on keskeisenä toimijana monissa yhteisissä hankkeissa, niin seurakunnissa kuin hiippakunnassakin. Hiippakunnassa erityisen tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulun diakonissalaitoksen säätiö, Diakoniasäätiö Carita Pohjois-Pohjanmaan AVI:n Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunta ja koko Pohjois-Suomen hyvinvointiverkosto.
--	--	--	---

09.12.2020

SAAMELAISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

1. Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan toiminta ja neuvottelukunta

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan tehtävä

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan tehtävänä on edistää saamelaisten kirkollista työtä. Toiminnasta vastaa saamelaistyön sihteeri, jonka työtä neuvottelukunta tukee asiantuntijaelimenä. Lisäksi saamelaisasiat kuuluvat yhden kirkkohallituksen asiantuntijan tehtäviin. Tehtävänsä toteuttamiseksi neuvottelukunta

- tukee ja auttaa seurakuntia ja rovastikuntia kirkollisen työn toteuttamiseksi saamelaisten keskuudessa,
- toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa viranomaisiin ja kouluttaviin laitoksiin sekä järjestöihin, jotka toimivat saamelaisten parissa,
- toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa Norjan, Ruotsin ja Venäjän saamelaisten ja kyseisten maiden saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa,
- järjestää saamelaisuuteen liittyviä koulutus- ja neuvottelupäiviä yhdessä saamelaistyön sihteerin kanssa,
- antaa pyydettyä lausuntoja kirkkohallitukselle saamelaisuutta koskevissa asioissa,
- laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

Neuvottelukunnan jäsenet:

Kirkkohallitus on nimennyt neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 8 jäsentä, jotka edustavat tehtäväalueen asiantuntemusta Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii saamelaistyön sihteeri. Saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet vuosina 2017 – 2020.

- * **Veli-Pekka Lehtola**, puheenjohtaja, Oulu
- * **Tuula-Maija Magga-Hetta**, varapuheenjohtaja, Vuotso
- * **Pekka Huokuna**, Kirkkohallitus, Helsinki
- * **Pentti Pieski**, Helsinki
- * **Maarit Vuolab**, Nokia
- * **Ulla Magga**, Enontekiö
- * **Asko Länsman**, Utsjoki
- * **Tauno Ljetoff**, Inari
- * **Heli Aikio**, inarinsaamelaisten edustaja, Inari

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii työalasta vastaava saamelaistyön sihteeri **Erva Niittyvuopio**. Piispa **Jukka Keskitalolla**, saamelaisten pappi **Mari Valjakalla**, diakonissa **Anja Karhulalla** ja asiantuntija **Henna Ahlforsilla** on läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Kokoukset

Neuvottelukunnalla oli kaksi (2) kokousta vuonna 2020 (20.4. ja 9.12.). Neuvottelukunta on päättänyt, että kokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa sekä muulloin tarpeen mukaan.

2. Vuoden 2020 painopisteet ja niiden arviointi

2.1. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2020 saamelaisten kotiseutualueella

1. *Saamelaisten kirkkopäivien 2021 suunnittelu Lapin ortodoksisen seurakunnan, Inarin seurakunnan, Saamelaiskäräjien, Sami Sosterin, Inarin kunnan ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.*

Saamelaisten Kirkkopäivien ohjelmatoimikunta päätti kokouksessaan 27.8.2020 siirtää Saamelaisten Kirkkopäivät koronatilanteen vuoksi vuodelle 2022. Uusi aika on 5.-7.8.2022.

2. *Saamelaistyön nettisivujen uudistaminen. Saamelaistyön strategian päivittäminen ja liittäminen ev.-lut.kirkon saamelaistyön nettisivulle.*

Saamelaistyön nettisivujen päivittäminen on alkanut. Materiaali on kielen osalta tarkistettavana, jonka jälkeen se siirretään sivuille.

3. *Kristillisen kasvatustyön tukeminen työntekijöiden kielikoulutusta tukemalla.*

Kirkkohallitus, Oulun hiippakunta ja Saamelaisalueen koulutuskeskus aloittivat yhteistyössä pohjoissaamen kielen virtuaalikoulutuksen 12.8.2020. Opettajana toimii Ellen Pautamo ja koulutus päättyy toukokuussa 2021. Koulutuksessa ovat mukana neljä työntekijää Utsjoelta, kaksi Inarista, yksi Sodankylästä ja kaksi saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolelta.

4. *Inarinsaamenkielisen varhaiskasvatuksen toimintamuotojen kartoittaminen.*

Keväällä 2020 koronarajoitukset rajoittivat liikkumista ja työ muuttui etätyöksi. Tästä johtuen inarinsaamenkielisten toimintamuotojen kartoittaminen jäi kesken. Inarinsaamenkielinen partiotoiminta on tuottanut materiaalia nettiin.

5. *Koltasaamelaisten ev.-lut. kirkon jäsenten huomioiminen ja koltankielisten palveluiden huomioiminen myös ev.-lut. kirkossa.*

Kolttsaamelaisten huomioiminen haastaa keskustelemaan Suomen ortodoksikirkon kanssa yhteisestä linjasta, koska pääosin kolttsaamelaiset kuuluvat ortodoksikirkkoon, mutta tänä päivänä kolttsaamelaista on myös Suomen ev.lut. kirkon jäsenenä. Alkuperäiskansan kieli ja kulttuurin kieli eivät ole kuitenkaan sama asia kuin uskonnollinen kieli. Suomen ev.lut. kirkon kolttsaamelaisten jäsenet toivovat palveluita myös omalla kielellään.

2.2. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2020 saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella.

1. Toiminnan kehittäminen kaikkien ulottuville verkon kautta.

Koronarajoituksista johtuen saamelaistyö on siirtynyt osittain internetissä tapahtuvaksi toiminnaksi. Viikolla 43 saamelaistyö päivitti Kirkko Suomessa Instagram-tiliä. Ekumeenisella vastuuviikolla internetin kautta jaetut videot saamelaisten papin työstä olivat kaikkien ulottuvilla.

Saamenkieliset Kauneimmat Joululaulut Turun tuomiokirkossa toteutettiin 2.12.2020 siten, että tilaisuus oli virtuaalikirkon kaikkien tavoitettavissa. Virtuaalikirkon työntekijältä saadun tiedon mukaan tilaisuuden seuraajia oli noin 2690. Samaan aikaan tilaisuutta seurattiin myös Sámedargu ev.lut. girkus – facebook sivun kautta ja tilaisuuteen saattoi lähettää terveisiä. Tätä kautta seuraajia oli noin 350. Tapahtuma tavoitti saamelaista myös Suomen rajojen ulkopuolella ja terveisiä tuli mm. Belgiasta, Amerikasta, Ruotsista ja Norjasta.

2. Tuetaan saamenkielistä jumalanpalveluselämää kartoittamalla uusia toimintamuotoja, esimerkiksi internetin välityksellä.

Saamelaisten seurakuntien jumalanpalveluksia on voinut seurata facebook-sivujen kautta koko maan alueella.

3. Vahvistetaan yhteistyötä saamelaisyhdistysten, saamen kielipesien ja saamen kieltä opettavien opettajien kanssa.

Koronarajoituksista johtuen vierailut ovat peruuntuneet, mutta seurakuntien työntekijät ovat tehneet nettihartauksia päiväkodeille ja kielipesille.

4. Kaupungeissa asuvien saamelaisten lapsiperheiden ja ikäihmisten yhteisen tapaamisen suunnittelu ja toteuttaminen.

Koronarajoituksista johtuen tapaamisia ei järjestetty.

3. Toiminta

3.1. Koulutukset

Kirkkohallitus, Oulun hiippakunta ja Saamelaisalueen koulutuskeskus aloittivat yhteistyössä pohjoissaamen kielen virtuaalikoulutuksen 12.8.2020. Opettajana toimii Ellen Pautamo ja koulutus päättyy toukokuussa 2021. Koulutuksessa ovat mukana neljä työntekijää Utsjoelta, kaksi Inarista, yksi Sodankylästä ja kaksi saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolelta.

3.2. Muu toiminta

Saamelaistyö osallistui aktiivisesti Saamen kielten viikon 43 esillä pitämiseen näkyvästi tuottamalla hartauskuvia ja hartauksia Saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien ja Sámediggi Suomaa ev.lut. girkus Facebook-sivuille. Saamelaistyö hallinnoi kielten viikon ajan Kirkko_Suomessa Instagram tiliä ja tuotti materiaalia sinne ympäri saamelaisten kotiseutualueen. Saamenkielten viikko ja saamenkielet näkyivät myös ekumeenisella vastuuviikolla, lisäksi saamelaisten pappi toimi ekumeenisen neuvoston ekumeenisen vastuuviikon lähettiläänä.

Saamelaisten pappi Mari Valjakka aloitti saamelaisten edustajana Kirkkojen maailmanneuvoston alkuperäiskansojen referenssiryhmässä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen sekä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon saamelaisen neuvottelukunnan mandaatilla loppuvuodesta 2018. Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) alkuperäiskansojen referenssiryhmä esitti pastori Mari Valjakkaa uudeksi puheenjohtajakseen videokokouksessaan 23.11.2018. Vuonna 2020 työskentely alkuperäiskansojen referenssiryhmässä on painottunut etäkokouksiin. KMN fokuksena vuonna 2020 oli Tyynen valtameren alue, mutta koronatilanteen vuoksi useat kokoukset alueelle peruuntuivat. KMN yleiskokous ja siihen liittyvä alkuperäiskansojen Pre-Assembly oli tarkoitus järjestää Saksan Karlsruhessa vuonna 2021, mutta kokous on siirtynyt elokuun loppuun 2022. Valjakka osallistuu aktiivisesti yleiskokoukseen ja sitä edeltävään liittyvän Pre-Assemblyn alkuperäiskansojen ohjelman suunnitteluun ja toteuttamiseen.

EIPRG toive on, että saamelaiset Euroopan alkuperäiskansana olisivat Pre-Assemblyn osalta hyvin näkyvillä ohjelmassa.

Saamelaistyö osallistuu Oulun kulttuuripääkaupungiksi 2026 hankkeeseen kehittämällä saamenkielistä kirkollista toimintaa Oulun alueelle, mikäli hanke toteutuu.

Totuus- ja sovintoprosessin tueksi perustetaan parlamentaarinen seurantaryhmä. Tähän ryhmään pyydetään edustajaa myös Suomen ev.lut.kirkolta. (liitteenä valtioneuvoston päätös 31.10.2019) Kirkkohallituksen täysistunto nimittää jäsenen, kun pyyntö on ajankohtainen.

Oulun hiippakunnan 170-vuotisjuhlaa vietettiin 18.10.2020 Oulun tuomiokirkossa. Juhlapuhujaksi kutsuttu saamelaistyön neuvottelukunnan puheenjohtaja Veli-Pekka Lehtola kertoi puheenvuorossaan lyhyesti saamelaistyön vaiheista Suomen ev.lut. kirkossa.

3.2.1. Yhteistoiminta

Neuvottelukunta toteuttaa saamelaistyötä yhteistyössä kirkkohallituksen ja ennen kaikkea saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet myös Same Soster, Saamelaiskäräjät, Giellagas-instituutti sekä saamelaisyhdistykset Helsingissä, Jyväskylässä, Tampereella, Oulussa ja Rovaniemellä sekä saamelaisalueen yhdistykset.

Saamelaisalue levittäytyy neljän valtion alueelle, Venäjälle, Ruotsiin, Norjaan ja Suomeen. Merkittäviä yhteistyötahoja ovat myös Norjan ja Ruotsin saamelaiset kirkkoneuvostot. Lisäksi saamelaistyö on mukana Kirkkojen maailmanneuvostossa tehtävässä alkuperäiskansojen työssä.

3.2.2. Tiedotus

Toiminnasta on tiedotettu monipuolisesti eri tiedotusvälineiden kautta. Pää tiedotusvälineinä ovat toimineet hiippakunnan internetsivut, eri paikallislehdet ja Saamen Radio & TV. Sosiaalinen media

Sosiaalinen media, kuten Facebook (Sámebargu Suoma ev.-lut. girkus) ja lisäksi saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien Facebook-sivut.

3.3. Toiminnan yleinen arviointi

Vuonna 2020 covid-19 rajoitti tapaamisia, työmatkat peruuntuivat ja työ muuttui etätyöksi. Rajoituksista huolimatta saamelaistyön toiminta saavutti hyvin seurakuntalaisia koko maan alueella, kun työ siirtyi internettiin, esimerkiksi seurakuntien ja saamelaistyön facebook-sivuille. Saamelaistyön pieni työntekijäjoukko mukautui uusiin toimintamalleihin hyvin nopeasti.

4. Talous

Kirkkohallitus on myöntänyt saamelaistyön sihteerin toimintamäärärahasi 120 800 €, josta matkamääräraha on 10 000 € ja toimintamääräraha 38 000 €.

€. Toimintamäärärahaa sisältyy myös saamelaisen rippikoulutoiminnan tukeminen.

Saamelaistyötä on tehty annetun määrärahan puitteissa.

Oulussa 9.12.2020

Veli-Pekka Lehtola
puheenjohtaja

Erva Niittyvuopio
saamelaistyön sihteeri

Kumppanuus						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö /-t	Seuranta, arviointi	Tulosten seuranta
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkaluttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkaluttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät ja rovestikuntatapaamiset	BACH 2020 – Musiikkijuhlat J.S. Bachin h-mollimessu, esitetään 4 – 5 kertaa eri puolilla Oulun Hiippakuntaa 20000 euroa	29.3. – 5.4.2020	Hiippakuntasihteeri A	Kuuleminen, palaute osallistujilta	Siirtyi koronan vuoksi mahdollisesti vuodelle 2021
		Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kanttoreiden neuvottelupäivät 500 euroa	2012-2022 vuosittain, kerran vuodessa	Hiippakuntasihteeri A	Kuuleminen	Pohjois-Pohjanmaan kanttori-urkuriyhdistyksen 70-vuotisjuhlat Oulun tuomiokirkossa 22.11.2020.
		Musiikki- ja jumalanpalveluspäivät ”leirinuotiojatko” 2000 euroa	Lokakuu 2020	Hiippakuntasihteeri A Jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkineuvottelukunta ja asiantuntijat	tilastointi ja palaute	Peruuntui koronan vuoksi, ja tilalle järjestettiin etänä tilaisuus, jonka aiheena oli ”Hyvät jp-käytänteet koroan-aikana”
		Lapsikuorokoulutus: Muskaritoiminta perhekerhoissa, leireillä ja jumalanpalveluselämän osana 1000 euroa		Hiippakuntasihteeri A	arvioinnit, palaute	Koulutukseen osallistui 21 henkilöä

	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus Uusien laulajien rekrytointi OHO-kuoroon Tiedotus (Bach 2020) 1500 euroa	Jatkuva toimintaa		Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuksissa ja toiminnassa	Hiippakunnallisessa kuorotoiminnassa on mukana yhteensä 55-60 henkilöä, mutta toiminta jäi vähäiseksi koronan vuoksi.
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa						
Työnilo ja työhyvinvointi						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	

Työn edellytykset						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	Toteutuksen seuranta
Työn rakenteet						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta	Bach 2020-musiikkiviikot eri puolilla hiippakuntaa		Maalis-huhtikuu 2020	Hiippakuntasihteeri A	Palautekysely	

KASVATUSTYÖN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2020

Tavoite

Hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää kasvatustyötä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella.

Neuvottelukunta

Kasvatustoiminnan neuvottelukunnan neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2017–31.12.2020. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Kirkkoherra	Teemu Isokääntä, Tyrnävä, puheenjohtaja
johtaja	Veijo Kosola, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, opetus ja kulttuuritoimi, varapuheenjohtaja
nuorisotyönohjaaja	Virpi Huttunen, Keminmaa
nuorisotyönohjaaja	Tatu Karvonen, Raahen
kehittämispäällikkö	Leena Keränen, ODL
hiippakuntavaltuuston ed.	Liisa Lahti, Oulu
Kollegion edustaja	Heikki Nissinen, Utajärvi

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteerä Saija Kronqvist. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaanilla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Toiminnan painopisteet

1. Rippikoulun varautuminen nousi toiminnan painopisteeksi koronan myötä. Kohdennettiin rippikouluvastaaville viestintää, kyselytutkimusta sekä varautumisverkkokokouksia. Lisäksi toteutettiin kaikille avoin Tavoittava rippikoulu-webinaarisarja yhdessä Raudaskylän kristillisen opiston kanssa. Käynnistettiin rippikoulututkimus Centrian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opinnäytetyönä. Lisäksi toteutettiin yhteistyökoulutuksina Tehostettu nuorisotyö- ja Isostoiminnan kehittäminen-koulutukset. Käynnistettiin Kasvatuksen itu-webinaarisarja, jossa oli mukana myös säännöllinen verkostoideointi eli vuoropuhelua eri puolilta hiippakuntaa tulevien kasvatuksen ammattilaisten kesken.

2. Kaste- ja kummius-koulutuskierros sekä viestintäkampanja ja sitä taustoittava kokemuskartoitus.
Prosessilla liitettiin kokonaiskirkon Kaste- ja kummiushankkeeseen.
3. Nuorten vaikuttajaryhmätoiminta käynnistyi rovastikuntien edustajien tapaamisessa, jossa tehtiin yhdessä Nuori kirkko ry:n kanssa videomateriaalia valtakunnallisen nuorten vaikuttajaryhmien toiminnan tueksi.

Kasvatustoiminnantoiminnan kustannukset olivat vuodelta 13 950,72€. Tuomiokapitulin budjettimääräraha on 38 000 €.

Verkostoyhteistyö ja verkkokoulutukset säästivät taloudellisia resursseja.

Hiippakunnan kasvatustoiminnassa verkkokoulutukset ylläpitivät toimintakykyä (yhteistyössä Nuori kirkko ry/Lasten ja nuorten keskus ry, Kirkkohallitus, Oulun seurakunnat, Oulun kaupunki, Raudaskylän kristillinen opisto).

Kumppanuus						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö /-t	Seuranta, arviointi	Tulosten seuranta
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkaluturin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkaluturin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntatapaamiset, johtamisen päivät	Isostoiminnan kehittäminen <i>UPEAT-uskonnonopetuspäivä</i> Kaste ja kummius-päivät <i>Oppilaitostyön pohjoinen-aluefoorum</i> Toiminnallisen osaston kiertue työhyvinvointi Tunnustuksen pastoraali	19.-20.2., 6.-7.5. 6.10.20 klo 12.30-16 12.2. Rovaniemi 13.2. Ylitornio 17.3. Haapajärvi (siirtyi webinaariksi) Peruuntui koronan vuoksi 25.3., 26.3.	<i>Nuori kirkko ry</i> <i>Seurakunta-opisto</i> Oulun hpk <i>Kirkkohallitus</i> Oulun hpk	25 osallistujaa. Edisti kasvatuksen tavoitteita ja oli ajankohtainen ja ilmiölähtöinen. Edisti uusia innovaatioita. 1. lähijakso, 2. webinaarina. 89 osall. eli Rovaniemi 35, Ylitornio 21, Kokkola 16 osallistujaa (12 peruutusta koronan takia), Haapajärvi 17 webinaarissa. Kokemuskartoitus puhelinhaastatteluina. Osui kirkon työn ytimeen. Kokemuskartoituksen pohjalta 5 blogin sarja + somepostaussarja. Kuvituskuva tilattu someviestintään. Rovastikunnittain. Saavutti hyvin eri ammattikuntia. Eniten edustettuina papit ja lastenohjaajat. kasteiden määrä vähenee, koska syntyvyyden määrä vähenee. Kummius jäänyt piiloon viestinnässä. Kummien määrä vaihtelee, joskus vaikea löytää kummeja. Toteutuivat webinaareina Oulainen 72, Kemijärvi 29. 20 osall, 1.jakso webinaarina, 2. lähijakso. Sähköinen palaute.	Koulutuksen alueellisen kattavuuden seuranta. Verkkokoulutuksilla vastataan str. tavoitteeseen <i>Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta</i> Tapahtumaviestintä koulutuksista Blogit kaste- ja kummius, Rippikoulu kuuluu kaikille, Näköaloja monikatsomukselliseen

		Vasu-dialogi- yhteiskehittämisprosessi VERKKOKOULUTUKSET Sopimuslinikka-kasvatuksen- kentällä Tulevaisuus-todeksi- palvelumuotoilu,- verkkototeutus Järjestöriippikoulukierros Uusia avauksia: Nuorten vaikuttajaryhmätapaaminen	22-24.4., 1.-2.10.	Oulun hpk Oulun hpk	Toteutui konsulttikoulutuksen kehittämistehtävänä Ilmiöt varhaiskasvatuksessa-dialogi kehittämisen välineenä. Ryhmäprosessi peruuntui, koska ei ollut riittävästi ilmoittautuneita. Ei tarvetta, koska kirkkohallitus tarjosi sopimuspajoja. Suunniteltiin Kirkkohallituksen kanssa palvelumuotoiluprojektia keväälle 2021 työnimellä DIALOGIPIIRI.	n varhaiskasvatukseen,Di gimentorointi, Polku. webinaari-tallenteet useista kasvatuksen webinaareista: www.oulu.piispan- talonkanava.fi
			3.-5.6.	Oulun hpk, järjestöt	Ei toteutunut koronarajoitusten vuoksi, mutta hpk-sihteerit tuki järjestöriippikoulujen suunnittelua ja arviointia sekä vieraili etäriippikoulussa.	
			22.2.2020 Tuira	Oulun hpk, Nuori kirkko ry.	Nuoren kirkon osallisuus-hankkeen Nuorten vaikuttaja-ryhmän videon tekeminen Oulun hiippakunnan nuorten kanssa.	
		14.1.2020 Tampere NUORI2020-viekö virtuaalitodellisuus kasvatuksen NEXTille		Allianssi ry. Oulun hpk, Seurakuntaopisto, Suomen YMCA liitto ry, Suomen Lähetysseura, Suomen Pipliaseura Oulun ev. lut. seurakunnat	Kaikki esittelivät virtuaalitodellisuutta. Hyvä ikkuna osallistujille erilaisista toteutuksista (n 38). Korona-aikana digitaalisuus pompahti esiin vahvasti. Työpaja pidettiin ison tapahtuman (3000 osallistujaa) yhteydessä ja se tavoitti asiasta kiinnostuneet, teema on tulossa pedagogiikan kentälle. Seurakuntaopiston Tutki tilaa-hanke (lisätty todellisuus), Suomen YMCA:n liitto ry (3D videot hyvä ryhmähenki), Suomen Pipliaseura (3D videoanimaatiot Raamatunkertomuksista), Suomen Lähetysseura (360 videot lähetykentältä).	

		levelille? Tehostettu nuorisotyö KASVATUKSEN ITU- WEBINAARISARJA 19.3. kasvatuksen itu 35 Korona-tilanne 26.3. Kasvatuksen itu 50 tilannekatsaus 2.4. Kasvatuksen itu 43 kiirastorstai 16.4. Kasvatuksen itu 50 Videoiden editointi 23.4. Kasvatuksen itu 37 diakoninen kasvatustyö 30.4. Kasvatuksen itu 28 verkostoideointi 7.5. Kasvatuksen itu 33 kasvatuksen kehittämistyö 14.5. Kasvatuksen itu 31 helatorstai 28.5. Kasvatuksen itu 25 verkostoideointi 17.9. Tutustu digipajoihin 19 15.10. Polku 16 12.11. Verkostoideointi ? Yhteensä: 367 keskimäärin reilu 30 osallistujaa per kerta	13.-14.2.,28.4., 21.9.20	ja Oulun kaupunki/Oulun tehostetun nuorisotyön valmiusryhmä	38 osall., sähköinen palaute Vahvisti Oulun kaupungin ja seurakuntien valmiustyömallin juurruttamista ja levittämistä eri kuntien alueelle. 1. lähitapaamisena, 2 ja 3. webinaarina. Vahvisti verkostotyötä ja oli ajankohtainen. Kasvatuksen itu-webinaarit vastasivat ajankohtaisiin ilmiöihin. Vierailijoita voitiin kutsua. Kesäkuussa perustettiin ohjausryhmä. Kaikki tapahtumat (SMART-tavoitteiden asettaminen): -kasvatuksen tavoitteiden edistäminen (specific) - Osallistujamäärän seuranta live/striimaus (measurable) -saavutettavuus myös sähköisesti (attainable) -kiinnostava (relevant) -Ilmiölähtöisyys eli ajankohtaiset teemat (time-bound) -innovatiivisuuden ja luovien ratkaisujen edistäminen	
--	--	--	--------------------------	---	---	--

		HIIPPAKUNNAN YHTEISET eMentorointi 15.2.-18.3. 4x6 hlö=24 25.3. Hyvinvointi työssä 79 26.3. sama n 40 Digimentorointi 26.-8-14.10.20 6x4=24 YHTEENSÄ 143 RIPPIKOULUN VARAUTUMINEN 3.4. 65 8.5. 56 29.5. 45 YHTEENSÄ 166, ka reilu 55 VIESTINTÄ Koulutusten ja tapahtumien viestinnän kehittäminen: nostot Tiennäyttäjä/Ofelaksessa. TUTKIMUS	2020		Osallistujapalaute sähköisesti, tavoitteiden arviointi. Koulutuksen alueellisen kattavuuden seuranta-Anu Eskola Matti Härkösen, Centria yhteisöpedagogin, opinnäytetyössä selvitettiin rippikouluopettajien valmiuksia kohdata nuoria, joilla on oppimiseen liittyviä erityishaasteita.	
	Vapaaehto- isuuden lisäämise- n liittyvien käytäntöje- n kehittämin- en kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus: isostoiminta Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien laajentaminen:	Partiorippikoulu 24.-26.1., 24.7.-29.7, 1.8. 22.2.20 (kts. yllä)	hiippakuntasi- hteeri NAVI, Oulun- seurakunnat,	Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuksissa ja toiminnassa	

		Nuorten, kirkolliskokousedustajien ja kapitulin kohtaaminen		Oulun hpk, kirkolliskokou sedustajat		
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa	Työnohjaus ja konsultointi Kehittämisen ja hanketoiminta	Konsulttikoulutus Piispantarkastukset Kohdataan-hanke, Utajärvi ja Vaala Rippikoulun digihankkeessa digi-isokoulutuksen kehittäminen	helmi, touko, syys, marraskuu	dekaani, projektipäällikkö, konsultit hiippakuntasihteeri	Ajankäytön priorisointi. Antoi hyviä teoreettisia ja menetelmällisiä työvälineitä hiippakuntatyöhön. Tavoitteiden seuranta ja arviointi. Hanketta ei haettu.	

LIITE 1

Miten nuorten vaikuttajaryhmät toimivat eri paikoissa?

Miten toimintaa voisi kehittää monipuoliseksi?

Miten avoimia kokouksia tulisi järjestää, että vaikuttajaryhmien ulkopuoliset nuoret pääsisivät vaikuttamaan?

Mitä eri vaikutuskanavia seurakunnassasi on?

Hyvät hiippakunnan kirkkoherrat ja nuorisotyönohjaajat sekä NAVI-edustajat,

Koolla oli parisenkymmentä nuorta ja vajaa kymmenen nuorisotyönohjaaja kuudesta rovastikunnasta ja seitsemästä seurakunnasta:

Taivalkoski, Ranua, Tornio, Kemi, Ylivieska, Rovaniemi ja Pyhäjoki.

Nuorten vaikuttajaryhmiä toimii jo eri puolilla!

Hiippakunnassa on toiminut jo 1990-luvun puolivälistä Ylivieskan seurakunnan nuorten palveluryhmä ja vuodesta 2000 Kemin seurakunnan nuorisoparlamentti. Nyt mukana olevat nuoret kertoivat, että ryhmien hyvä ilmapiiri, aktiivinen ote toimintaan ja vaikuttamismahdollisuudet sai heidät hakeutumaan mukaan. **Nuorten vaikuttajaryhmiin valitun tulee olla kirkon konfirmoitu alle 29 vuotias jäsen ja toiminnasta tulee tehdä hallinnollinen päätös.** Toimintaohjeet tai johtosääntö voi olla hyvä tuki ryhmän työskentelyyn- vinkkiä voi

kysyä vaikkapa Ylivieskasta tai Kemistä. Seurakunnat voivat perustaa yhteisiä, esim. rovastikunnallisia nuorten vaikuttajaryhmiä. Mikäli niissä tehdään yhtä seurakuntaa koskevia päätöksiä, muut kuin kyseisen seurakunnan jäsenet jäävät itsensä päätöksenteosta.

Avoimuus houkuttelee mukaan vaikuttamistoimintaan!

Nuoret tunnistivat vaikuttamiskanavikseen jo nyt isoskoulutuksen, erilaiset sähköiset kyselyt, aloitelaatikat, vapaamuotoiset palautteet toiminnasta. Kun on mukana seurakunnan toiminnassa, esimerkiksi jumalapalvelusryhmissä, kerhonohjaajana tai isosena, pääsee jo vaikuttamaan!

Tärkeäksi koettiin, että seurakunta tarjoaa matalalla kynnyksellä mahdollisuuden vaikuttamistoimintaan: avoimilla kokouksilla voidaan saada uusia ideoita. Tämän voi toteuttaa esim. vapaaehtoisella toimintapäivällä koulussa.

Demokratiakasvatusta tarvitaan. Sen välineitä ovat seurakuntavaalit, vaikuttajaillat, avoimet suunnittelupäivät ja nuortenillat. Vallankäyttöön liittyy kaksisuuntainen liike: toisaalta lobbaus vaikuttajaryhmän jäsenille tai toisinpäin vaikuttajaryhmät voivat aktiivisesti kysellä mielipiteitä eritavalla ajattelevilta nuorilta! Siksi seurakunnassa on hyvä pohtia, miten vaikuttamistoimintaa tuetaan demokratiakasvatuksella?

Vaikuttamistoiminnan suunnittelu tärkeää ja siitä on viestittävä!

Hyvä kausisuunnittelu ja selkeä työnjako varjelee nuorten vaikuttajaryhmissä toimivia uupumiselta. Yhteistyötä voi virittää kunnan nuorisovaltuuston kanssa. Vaikuttajaryhmät voivat osallistua työalokokouksiin, vastuuryhmien, kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston kokoukseen sekä olla mukana leireillä ja nuorten illoissa. Yhdessä on kuitenkin löydettävä työlle painopisteet ja työstä on osattava viestiä laaja-alaisesti: alueuutisissa ja seurakunnan nettisivuilla, lehdissä ja verkkolehdistä; radiossa; rippikouluinfossa, nuorten illoissa ja avoimissa ovissa, leireillä; seurakunnan tapahtumissa, kirkkokahveilla, jumalanpalveluksissa; koulu- ja oppilaitostyön kautta! Keinoja on monia- puskaradiota unohtamatta!

Miten tästä eteenpäin?

Nuori kirkko ry teki tapahtumasta **videon**, joka julkaistaan myöhemmin tänä keväänä seurakuntien nuorten vaikuttajatoiminnan kotisivuilla. Nuoret päätyivät ehdottamaan yhteistä sosiaalisen median tunnistetta **#nuoretseurakunnassa**.

Samoin *he ehdottivat, että vuonna 2021 hiippakunnallinen kolehti kerätään nuorten vaikuttajaryhmäleirin järjestämistä varten!* Tämä leiri voisi toteutua hiippakunnallisena tai rovastikunnallisena.

Kohdataan- hankkeen toimintakertomus 2020

Vuoden 2020 aikana Kohdataan- hankkeessa on toteutettu suunniteltuja seurakuntakohtaisia työpajoja, pandemiasta huolimatta, lähestulkoon suunnitelman mukaisesti. Tapaamiset ovat mahdollistuneet verkkotapaamisina Teams-alustalla. Verkkotapaamisten myötä seurakuntien työntekijöiden kyky työskennellä verkossa on parantunut ja uusien työ- ja viestintätapojen opettelu on parantanut työyhteisöjen omaa viestintää. Työpajoissa seurattiin aiemmin asetettujen tavoitteiden toteutumista seurakunnittain. Erityisesti sisäinen- ja ulkoinen viestintä on seurakunnissa edennyt suurin harppauksin eteenpäin.

Seurakunnat ovat jatkaneet yhteistyötä toisten hankeseurakuntien kanssa ja 2-3:n seurakunnan yhteiset työpajat verkossa ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti ja osallistuminen niihin on ollut aktiivista. Yhteisissä työpajoissa on käyty läpi kehittämissuunnitelmia, ja niissä mainittujen tavoitteiden saavuttamista sekä loppukeväästä on myös keskusteltu paljon Korona-pandemian vaikutuksista kehittämisikohteisiin ja yleisesti seurakuntatyöhön.

Vuoden aikana hankkeessa järjestettiin kolme webinaaria, ensimmäisessä aiheena oli viestintä ja toisessa työyhteisön johtamisen haasteet ja kolmannessa työn arviointi. Kaikista webinaareista tullut palaute on ollut positiivista, ja osallistuminen on ollut aktiivista. Lisäksi webinaarien tallenteet ovat olleet katsottavissa jälkikäteen ja materiaalit kaikkien saatavilla.

Seurakuntien johtajat ovat osallistuneet johdon valmennukseen, ryhmävalmennuksen lisäksi on ollut mahdollisuus myös henkilökohtaiseen valmennukseen.

Syyskuussa hankkeessa toteutettiin suunnitellusti hankkeen työhyvinvointikyselyn toinen kierros ja tulosten analysoiminen.

Hankkeeseen osallistuvien seurakuntien yhteinen päätösseminaari järjestettiin kaksi osaisena ja täysin digitaalisesti. Ensimmäinen osio Positiivinen psykologia ja vahvuuksien tukeminen seurakuntien työyhteisöissä – osio järjestettiin etäluentona seurakunnille. Luento vahvisti työntekijöiden osaamista työhyvinvoinnin, osallisuuden ja oman hyvinvoinnin tukemisessa. Toisessa osiossa hankeseurakunnat tuottivat videot hankkeen Youtube-kanavalle. Videoissa jaettiin hankkeen antia koskien osallisuutta, yhteistyötä, uudistuvaa toimintakulttuuria sekä ulkoista viestintää.

Seurakuntien johdon kanssa on käyty hankkeen päätöskeskustelut, joissa arvioitiin kehittämissuunnitelmien mukaisia toimintakokeiluja. Osa toimintakokeiluista jäi toteutumatta, mutta toisaalta esimerkiksi viestintään ja digitaalisuuteen liittyvät kehittämisikohteet etenivät nopeammin kuin oli suunniteltu ja seurakunnissa on koettu, että useat toimintatavat ovat jäämässä arkipäytäntöön ja sitä myötä myös entisestään jalostumassa.

Hankkeen tuloksia on koottu ja arvioitu, samoin myös seurakuntakohtaisesti toteutuneita kehittämisprosesseja ja toimintamalleja. Näiden kehittämisprosessien ja toimintamallien hyödyntäminen jatkuu hiippakuntasihteerien, dekaanin, työyhteisökonsulttien ja Piispan työn kautta hiippakunnassa. Tuloksia, kehittämisprosesseja ja toimintamalleja on jaettu yhteistyökumppaneiden kanssa ja niitä on mahdollisuus levittää seurakuntiin myös Oulun seurakuntayhtymän ja Diakonia-ammattikorkeakoulun Osallisuus Suhteessa - Osallistava johtaminen ja hyvinvointi työyhteisössä – hankkeen kautta.

Hankkeesta on viestitty vuoden aikana aktiivisesti useissa eri medioissa ja sosiaalisen median kanavissa. Tämän myötä hankkeen tulokset, kehittämisprosessit ja toimintamallit ovat levinneet jo nyt seurakuntien sekä muiden organisaatioiden käyttöön valtakunnallisesti. Hankkeen tulokset ja toimintamallit tullaan siirtämään myös kirkon johtamis- ja konsulttikoulutuksen käyttöön.

Hankkeessa on ollut palkattuna projektipäällikkö ja johtamisvalmennus ostettiin Oulun diakonissalaitoksen säätiöltä. Hankkeen työyhteisökonsultteina ja kehittäjinä ovat toimineet Oulun hiippakunnan hiippakuntasihteerit, hiippakuntapastori sekä dekaani 5-20% osuudella työajastaan.

OULUN HIIPPAKUNNAN lähetyksen ja kansainvälisen työn NEUVOTTELUKUNTA

Toimintakertomus 2020

1. Tavoite

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on seurakuntien missionaalisuuden eli seurakunnan olemuksesta nousevan lähetystehtävän edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. **Työalan tavoitteena on hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea** seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä mm. tukemalla uusia luottamushenkilöitä. Strategian mukaisesti Tuetaan myös seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä. muutosprosesseissa

2. Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta ja kokoukset

Tuomiokapitulin perustaman neuvottelukunnan tehtävänä on ideoida ja tukea hiippakunnallista lähetystä ja kansainvälistä työtä. Toiminnasta vastaa kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri, jonka työtä neuvottelukunta tukee asiantuntijaelimenä.

Neuvottelukunnan nelivuotinen toimikausi alkoi vuoden 2017 alussa ja päättyi vuoden 2020 lopussa. Neuvottelukunnan jäsenet olivat:

- Kirkkoherra **Erkki Huuki**, Kannus, puheenjohtaja
- Lähetystyön koordinaattori **Ulla Mäkinen**, Oulu, varapuheenjohtaja
- lähetystyön ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Minna Sorvala**, Kempele
- Diakoniatyöntekijä **Marja Posio**, Rovaniemi
- Kirkkoherra **Niilo Pesonen**, Tuira
- kappalainen Seija Helomaa, Kiiminki
- Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja **Marja Kantola**, Haapajärvi
- Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri **Matti Laurila**, sihteeri
- Hiippakuntadekaani **Kari Ruotsalainen**, läsnäolo- ja puheoikeus

Neuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa, joista kevään toinen ja syksyn kokoukset olivat teamsissa.

3. Lähetyksen ja kansainvälisen työn toiminta

- 3.1. Lähetyssihteerien ja -teologiien hiippakunnallinen neuvottelupäivä to 20.2.2020 Oulussa (24 osallistujaa)
- 3.2. Nuorten aikuisten hiippakunnallinen tapahtuma 22.2.2020 Oulussa (100)
- 3.3. Kemi-Tornion rovastikunnallinen lähetyškoulutuspäivä 27.2.2020 Keminmaalla (60)
- 3.4. Piipaseuran teemakoulutuspäivä to 19.3.2020 Oulussa (peruuntui)
- 3.5. KUA:n Ajankohtaispäivä 1.4.2020 Kalajoella (peruuntui)
- 3.6. Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä 5.5.2020 Oulussa (toteutui teamsissa, 15 osallistujaa)
- 3.7. Missio-viikko ystävyshiippakunnassa Tansaniassa (peruuntui)
- 3.8. Oulun hiippakunnan lähetyshuhtat teemalla Saman taivaan alla (120 osallistujaa paikan päällä, parhaimmillaan striimatussa lähetyksessä osallistujia oli 300 koneelta) 4.-6.9.20 Kemissä
- 3.9. Hiippakunnan lähetyshseminaarit:
 - 3.9.1. to 8.10.2020 lähetyshseminaaari Oulainen (21)
 - 3.9.2. pe 9.10.2020 lähetyshseminaaari Kuusamo (peruuntui)
 - 3.9.3. to 15.10.2020 lähetyshseminaaari Haukipudas (22, teamsin kautta 3)
- 3.10. Uusia ikkunoita juutalaisuuteen -koulutuspäivä teamsissa (järj. Kirkko ja juutalaisuus -työryhmä, Oulun yliopisto ja Oulun hiippakunta, pidettiin teamsissa, 45 osallistujaa)
- 3.11. Rovastikuntien lähetyshvastaavien neuvottelu Hailuodossa 16.-17.11.2020(6)
- 3.12. Lähetyshjärjestöjen hiippakunnallinen neuvottelu 4.12.2020 (15 teamsissa)

4. Tiedotus

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on tiedottanut lähetyshystyöstä ja muusta kansainvälisestä työstä infokirjeellään neljä kertaa vuoden 2019 aikana. Toiminnasta on tiedotettu myös hiippakunnan lähetyshystyön kotisivujen kautta sekä hiippakunnan lähetyshjuhlien kotisivujen www.oulunhiippakunnanlahetyshjuhlat.fi kautta.

Hiippakuntasihteeri on lähettänyt toimintavuoden aikana monikulttuurisessa työssä oleville työntekijöille ja vapaaehtoisille kaksi viestiä.

5. Korona ja toiminnan kehittäminen etäyhteyksillä

Toimintavuoden keväällä Covid19-pandemia pysäytti toimintaa monella tavalla. Työala pyrki vastaamaan tilanteeseen järjestämällä teams-neuvotteluja lähetyshystyöstä ja monikulttuurisesta työstä vastaavien työntekijöiden kanssa sekä lähetyshjärjestöjen työntekijöiden kanssa. Lisäksi työala aloitti toukokuussa Hiippakunnan suora lähetysh -teamstapaamiset, joissa vuoden loppuun mennessä oli vieraana ollut kaikki kirkon lähetyshjärjestöt.

6. Muu toiminta

Oulun ystävyshiippakunnan, Victoriajärven itäisen hiippakunnan (ELVD) kanssa oli toimintavuoden aikana yhteydenpitoa viestien välityksellä. Kesälle suunniteltu opintomatka siirtyi koronan tähden vuoteen 2021.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on tukenut henkilökohtaisilla kontakteilla lähetyksen ja monikulttuurisen työn vastuunkantajia heidän työssään. Tämä on erityisen tärkeää, sillä seurakuntien lähetyssihteerit ovat seurakunnissa ainoita vastaavanlaisia työntekijöitä. Hiippakuntasihteeri on hiippakunnan konsulttina osallistunut useamman seurakunnan työyhteisöjen konsultointeihin piispantarkastusten ja Kohdataan -hankkeen puitteissa.

5. Taulukko

Kumppanuus				
Strategiinan tavoite	Toimenpite	Osatoimenpite	Aikataulu	Seuranta, arviointi
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkulttuurin uudistamista ja vapaaehto	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntatapaamiset, johtamisen päivät	Lähetyssihteerien ja teologinen hiippakunnallinen neuvottelupäivä (24 osallistujaa)	20.2.2020 Oulussa	Työala pyrki vastaamaan strategisiin tavoitteisiin lähetyssihteerien ja lähetysteologien sekä monikulttuurisen työn vastuunkantajien osalta. Tavoitteena oli myös tukea kaikkia muita seurakuntien työntekijöitä lähetyksen ja kansainvälisen työn näkökulmien toteuttamiseen. Työalan haasteena olivat koronan vaikutuksista peruuntuneet koulutukset ja tapahtumat.
		Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä (15 osallistujaa teamssissa)	5.5.2020 Teams	
		Rovastikuntien lähetysvastaavien neuvottelu (6 osallistujaa)	16.- 17.11.2020 Hailuodossa	
		Lähetysjärjestö	4.12.2020	

isuuden lisäämistä		jen hiippakunnallinen neuvottelu (15 osallistujaa)	Teamssissa	
		Uusia ikkunoita juutalaisuuteen -koulutuspäivä	Teams (45 osallistujaa)	
	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Nuorten aikuisten hiippakunnallinen tapahtuma (100 osallistujaa) Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat Kemissä (120 osallistujaa paikalla, n. 300 etänä)	22.2 Oulu 4.-6.9.2019	
Tuetaan seurakuntien johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa				
Työn ilo ja työhyvinv				

ointi				
Strategin en tavoite	Toimenpi de	Osatoimenpid e	Aikataulu	Seuranta, arviointi
Henkilöstö n hyvinvoinn ista huolehtimi nen muutostila nteessa				
Työmäärä n suhteutta minen olemassa oleviin resursseihi n Matkusta misen vähentämi nen				
Työn edellytykset				
Strategin en tavoite	Toimenpi de	Osatoimenpid e	Aikataulu	Seuranta, arviointi
Varautumi nen kirkon kokonaista louden muutoksiin				
Kirkon tulevaisuu styön ennakointi				
Työn				

rakenteet				
Strategian tavoite	Toimenpide	Osatoimenpite	Aikataulu	Seuranta, arviointi
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta		Kemi-Tornion rovastikunnallinen lähetyskoulutuspäivä (60 osallistujaa)	27.2.2020 Keminmaalla	
		Hiippakunnan lähetysseminarit	8.10.2020 Oulainen (21) 15.10.2020 Haukipudas (25)	
		Hiippakunnan suora lähetys - teamstapaamiset noin kerran kuukaudessa torstaisin klo 14-15		

6. Arviointia

Koronan tähden toimintavuosi sisälsi monia muutoksia ja peruuntumisia. Työala pystyi uudessa tilanteessa myös kehittämään työn etämahdollisuuksia, joita on hyvä jatkaa myös normaalioloissa hiippakunnan pitkien etäisyyksien tähden. Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri pyrki toteuttamaan hiippakunnan strategian painopisteitä tukemalla seurakuntien toimintakulttuurien muutosta mm. Kohdataan-hankkeen puitteissa sekä työntekijöiden hengellistä identiteettiä ja vapaaehtoisten osallisuutta työalan perustoiminnoissa.

7. Talous

Hiippakunnan lähetys ja kansainvälinen työ on toiminut sille annetun määrärahan 22 000 € puitteissa. Varoja säästy merkittävästi koronan aiheuttamien peruuntumisten ja vähäisten työmatkojen tähden.

Kannuksessa ja Oulussa

13.1.2021

Erkki Huuki, puheenjohtaja

Matti Laurila, sihteeri

VUOSI 2020

Raportti diakoni Tuula Karjalaisen työstä Pelson vankilassa

Johdanto

Pelson vankila on yksi Rikosseuraamuslaitoksen (Rise) Itä- ja Pohjois-Suomen vankeinhoitoalueen (Ipra) suljetuista vankiloista. Vankipaikkojen määrä on 80 kpl ja ne kaikki ovat miehille. Vankilapapin virkaa ei ole täytetty vuoden 2011 jälkeen, jolloin edellinen viranhaltija siirtyi Sukevan vankilaan.

Raportin pohjana ovat entisen toimintakertomuksen väliotsakkeet. Vankilan hengellisen toiminnan tilaisuudet ovat nähtävissä liitteenä olevasta tilastosta. Raportissa on eritelty vain diakonin ohjaamat tilaisuudet ja suluissa näkyvät edellisen vuoden vastaavat luvut.

Pelson vankila sijaitsee Vaalan kunnassa, joka oli jo aiemmin liittynyt Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan. Vuoden 2020 alussa hiippakuntarajat siirtyivät noudattamaan maakuntien rajoja, joten Vaalan seurakunta siirtyi Kuopion hiippakunnasta Oulun hiippakuntaan. Vankiladiakonin virka siirtyi Oulun tuomiokapituliin 1.4.2020.

Maailman vallannut koronaviruspandemia toi maaliskuun puolivälistä alkaen tarkan suojausmenettelyn myös vankiloihin. Vierailijoiden saapuminen laitokseen evättiin ja diakoni otti vastuun sunnuntaitilaisuuksien ohjaamisesta. Näin ollen raportin tietoja ei voi verrata aiempiin vuosiin.

Rise kielsi keväällä koronan vuoksi henkilökunnan virkamatkat ja koulutukset siirtyivät etäyhteyksiin. Koin, että minun tulee toimia samoilla ehdoilla kuin vankilassa muutkin virkamiehet toimivat. Marraskuussa yhden työntekijän tartuntaepäilyksen jälkeen voimaan tuli myös johtajan asettama maskipakko.

Toinen haasteellinen asia oli uuden työaikalain käyttöönotto Pelson vankilassa 20.4.2020. Luonnollisesti se vaikutti vain valvontahenkilökunnan työaikoihin, mutta vankilassa laadittiin työaikalain mukainen uusi päiväjärjestys.

Diakoni sai esittää suunnittelutyöryhmälle uskonnonharjoittamista puolustavia argumentteja ja ehdotuksia. Päiväjärjestykseen ei kuitenkaan varattu virallisesti hengellisille tilaisuuksille aikaa kuin vain sunnuntaille klo 10-11.15. Sen lisäksi diakoni on saanut pitää raamattupiiriä vankien toiminta-ajalla, mutta se on samalla heidän työ-, toimintaohjelma- ja opiskeluaikaa ja vaikuttaa osallistujamäärissä.

Vuonna 2019 Rise määräsi vankien kanssa työskentelevistä vierailijoista, vankilälähteistä ja seurakuntien viranhaltijoista tehtäväksi Suojelupoliisin perusmuotoiset turvaselvitykset. Asianhoitaminen tuli tehtäväkseni.

1. Yleisötilaisuudet

Hengellisiä yleisötilaisuuksia järjestivät diakoni ja vierailijat. Vaalan kirkkoherra Vesa-Tapio Palokangas vieraili koronarajoitusten tiukkoja rajoitusajanjaksoja lukuun ottamatta kerran

kuukaudessa. Hän suoritti yksityiskeskusteluja, opetti rippikoululaisia sekä toimitti iltamessuja. Vankila eväsi myös hänen vierailunsa 16.3.-30.6.2020 sekä elo-syyskuussa ja myös joulukuussa.

Kuluneen vuoden aikana vankilassa ehtivät vierailemaan vain kerran vapaaseurakunnan ja helluntaiseurakunnan edustajat. Kaikki muut vierailut tapahtuivat ev.lut. kirkon sisältä.

Vierailijoiden järjestämissä hengellisissä tilaisuuksissa diakoni oli mukana 11 (14) kertaa.

1.1 Diakonin järjestämät yleisötilaisuudet

Koronapandemian ja uuden työaikalain käyttöönottamisen vuoksi kulunut vuosi oli poikkeuksellinen. Viikoittaisten lounastaukojen ajalla pitämieni päivärukoushetkien luonne muuttui keväällä sunnuntain hartaustilaisuudeksi.

Diakonin ohjaamia sunnuntaisia yleisötilaisuuksia toteutui yhteensä 34 kertaa. Edellisvuonna arkipäivien päivärukoushetkiä oli 33 kertaa ja sunnuntain hartauksia viisi kertaa.

2. Pienryhmätoiminta

2.1. Vankiladiakonin ohjaamat ryhmät

Raamattupiirin ohjasin 35 (43) kertaa. Osallistujina oli yhteensä 216 (142) vankia, joten keskimäärin kuusi (3) miestä/ilta. Sanan ja rukouksen lisäksi tilaisuuksien suuri arvo on vertaistuessa! Kuluneen vuoden aikana keskustelu on monta kertaa avautunut myös koronaviruksen aiheuttamasta huolesta ja yhdessä on kyselty Jumalan tarkoitusta asiassa.

3. Henkilökohtainen työ

Keskusteluja vankien, heidän omaistensa ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteutui 1267 (1302) kpl. Koronarajoitusten aikaan ei ollut suotavaa liikkuu selliosastoilla, joten etenkin ns. etsivä työ jäi vähemmälle kuluneena vuonna.

Asiakaskeskusteluja: 632 (702) kpl.

- Vankien kanssa keskusteluja 605(650) kpl.

- Vankien omaisten kanssa 27 (52) kpl.

Yhteistyötahojen kanssa keskusteluja 635 (600) kpl.

Vuoden aikana keskusteluja 454 (405) eri henkilön kanssa

- Vankeja ja heidän omaisiaan 234 (201) kpl.

- Yhteistyökumppaneita 220 (204) kpl.

Kaikissa selleissä kävin tapaamassa vangit suunnitelmallisesti kaksi kertaa.

- Vankila osti ja lahjoitti kaikille vangeille led-kynttilän. Kävin jakamassa ne ohjaajien avustuksella. Itsenäisyyspäivän aattonaaton sen saivat II- ja III-osaston asujat ja aattona I-osaston asujat.

- Jouluaattona jaoin perinteiset kristilliset joululehdet yksin, sillä tänä vuonna vierailijoita (edes vuosikausia apunani kiertänyttä vankilan omaa sivutoimista kanttoria) ei otettu vastaan vankilaan.

Rippikoululaisia oli keväällä yhteensä kolme (6) ja pidin yksilö- tai ryhmäoppitunteja yhteensä 10 (18) kertaa. Lisäksi raamattupiireissä ja päivärukoushetkissä oli rippikoulun aiheisiin liittyvää opetusta. Loppuvuodesta ei ilmoittautunut yhtään rippikoululaista, vaikka asiaa pidettiin esillä. Vaalan kirkkoherra Palokangas konfirmoi rippikoululaiset.

Täällä vieraileville seurakuntien viranhaltijoille ja vapaaehtoisille vankilälähteille kirjoitin yksilökohtaisten viestien lisäksi sähköpostiryhmänä seitsemän (6) yhteistä ohjeistus- ja kuulumiskirjettä.

4. Vankilan ulkopuolinen toiminta

- Itä- ja Pohjois-Suomen vankeinhoitoalueen vankilasielunhoidon työkokous virtuaalisesti, Kuopion hiippakunnan piispa Jolkkosen johdolla 1.10.
- Oulun tuomiokapitulin järjestämä upea, virtuaalinen virkistyspäivä 7.10.
- Valtakunnallinen Diakonian päivä etäyhteydellä 17.9.
- Valtakunnallinen vankilasielunhoidon työkokous etäyhteydellä 4.-6.11. Rise (rikosseuraamusala) ja Kirkkohallitus

5. Yhteistyö

- Vankilan Henkilökuntakokoukset kuukausien ensimmäisinä keskiviikkoina.
- Kmt-henkilökunnan (koulutus ja muu toiminta) Viikkopalaverit torstaisin.
- Kmt-henkilökunnan Kuukausipalaverit ensimmäisinä tiistaina.
- VM Baron purkaminen ja virkistysiltapäivä 17-3.
- Työsuojelukokous 11.5.
- Kmt-toiminnan ryhmäkehityskeskustelu 12.10. vankilan pihakodalla.
- Rikostaustaisten perhe- ja läheissuhteiden tukeminen verkostoyhteistyönä, Joensuun yliopisto/Rise, etäyhteys 27.10.

Huhtikuusta alkaen, hiippakuntavaihdoksen jälkeen edellisten lisäksi:

- Tuomiokapitulin Maanantaipalaverit
- Tuomiokapitulin sihteeristön kokoukset
- Tuomiokapitulin Talonkokoukset

Tutustutin, ohjasin ja pidin mukana hengellisissä tilaisuuksissa useita kertoja vuoden aikana Pelson vankilaan tulleita uusia työkavereita, vierailuilla käyneitä toisten vankiloiden työkavereita sekä eri alojen (vankeinhoitoa opiskelevia, sosionomi/diakonia, päihdetyö) opiskelijoita. Olen myös antanut haastattelun myötä asiantuntemusta ja mietteitäni diakonia- sekä myös pappisopiskelijan opinnäytetöihin.

Vankilan henkilökunnan kanssa olen ollut puuhaamassa vankien juhannuskisat kesällä ja joulukorttien askarteluiltpäivän joulukuussa.

Vuoden aikana kirjoitin muutamia työstäni kertovia tekstejä kirkollisiin kanaviin ja annoin haastattelun TV7:n Ystävälehteen. Saatuaani Kirkon Diakonian kultaisen ansiomerkin minut haastateltiin myös Risen intraan. Omalla vuorollani kirjoitin paikallislehti Tervareittiin Seurakunnasta -palstalle neljä kertaa.

6. Oma opiskelu

Pelson vankilassa osallistuin seuraaviin koulutuksiin:

- Mitä kuuluu isä – loppuseminaari 14.1. etäyhteydellä

- Erityisesti isä -perhetyön koulutus 21.1. myös yhteistyökumppaneille Pelson vankilassa, Kirkkopalvelut (emännöin)
- Lapsi- ja perhetyön linjaukset, Pelson vankilassa 29.1. Rise
- Turvallinen Oulu -hanke, Pelson vankilassa 25.2. Vuolle Setlementti Oulu
- Väkivaltatyön peruskurssi 27.-28.5, Rise, etäyhteydellä seurailin tuttua asiaa muun työn ohessa
- Vankilan pakollinen palo- turvaamiskoulutuksen päivittäminen 14.9. Pelson vankilassa
- Arjen taitojen koulutus 16.-17.11. Martta-akatemia/Rise, etäyhteys 16.-17.11.

Vankilan ulkopuolella osallistuin seuraaviin koulutuksiin:

- Polku vapauteen -seminaari Oulussa 20.2. KRIS-Oulu ry.

7. Oma arviointi

Pidän ihmisten kanssa työskentelemisestä eikä kahta samanlaista päivää vieläkään ole. Tiedän olevani Taivaan Isän johdatuksessa ja näen työssäni merkityksellisyyden! Työ on haasteellista, mutta pidän siitä hyvin paljon!

Viime vuosina Rise on etäännyttänyt diakonin oikeuksia suhteessa oman henkilökuntansa oikeuksiin. Vankitietorekisterin käyttöoikeus passivoitiin vuonna 2016, vankilan ulkopuolisena työpaikkaruokailun hinnoittelu kallistui muuhun henkilökuntaan verrattuna ja tietoteknisesti minusta tehtiin vierailija.

Kirkollisten toimitusten vähäisyys johtuu pastorien vierailujen vähäisyydestä sillä koronarajoitusten ollessa tiukimmillaan, edes Vaalan kirkkoherraa ei päästetty sisälle vankilaan. Vankilapapin virka tulisi Pelson vankilassakin mielestäni ehdottomasti täyttää, sillä häntä tarvittaisiin huolehtimaan kirkollisista toimituksista ja päivittäisestä sielunhoidosta. Vankilapapit ovat työn sisällöstä vastuussa hiippakuntansa piispalle, mutta ovat muilta osin Risen virkamiehiä. Pappien valtuudet asioiden hoitamisessa ovat siis diakonien oikeuksia laajemmat.

Sielunhoito ja hengellinen toiminta ovat tärkeitä vankilassakin! Vangittuina miehet ovat joutuneet pysähtymään elämässään ja heidän päihitteettömyyttään valvotaan. He ovat selvin päin ja elämän isot ja pienet kysymykset nousevat helposti mieleen. Niinpä he tarvitsevat luotettavia keskustelukumppaneita.

Tulevina vuosina vankiloihin tulee perustaa eri uskontokunnista koostuva hengellisen työn ohjausryhmä sekä laatia sopimukset seurakuntien ja vankilan välille erikseen jokaisesta vierailijasta.

Vaalan vankilan suunnittelu ja aiempaa varmemmat lupaukset sen toteutumisesta ovat lisänneet henkilökunnan luottamusta työpaikan säilymisestä ja ilmapiiri henkilökunnan keskuudessa on toiveikas.

Olen esittänyt useissa eri yhteyksissä muun muassa Vankeuslakiin vedoten johdolle ja suunnittelutoimikunnalle, että uuteen vankilaan tulee järjestää uskonnonharjoittamiseen sopivat tilat kristityille ja erikseen myös muiden uskontojen edustajille. Kaikin tavoin puoltaisi paikkaansa siis myös se, että Pelson/Vaalan vankilassa täytettäisiin papin virka!

Tiedän työni tarpeelliseksi ja jatkan sitä kaikesta huolimatta innokkaasti. Haasteet otan vastaan vuosikymmenten kokemuksella, mutta myös kritisoiden. Olen tuonut esille huoleni Vankeuslain mukaisen uskonnonharjoittamisen perusoikeudesta ja toivon, että myös tuomiokapituli voisi vaikuttaa asiassa.

Kulunut vuosi oli aivan erilainen kuin koskaan aiemmin, mutta niin siitä selvittiin! Jumala puhutteli miesten sydämiä myös koronan kautta.

Pelson vankilassa 11.1.2021

Diakoni Tuula Karjalainen

Liite 1:**HENGELLINEN TOIMINTA/Tilaisuudet
PELSON VANKILA**

	2018	2019	2020
<u>YLEISÖTILAISUUDET:</u>			
<u>Vankilan henkilökunta:</u>			
– Pastori	-	-	-
– Diakonin (ulkopuolinen) ohjaamat	15	38	41
<u>Vierailijat:</u>			
– Jumalanpalvelus ja Ehtoollinen	6	14	7
– Sanajumalanpalvelukset	1	1	-
– Ortodoksien liturgia (=Ehtoollinen)	-	2	-
– Muut ev.lut. – tilaisuudet	37	37	15
– Vapaat kristilliset seurakunnat	14	5	1
– Yhteiskristilliset (ev.lut. +vapaat)	1	1	-
<u>Yht.</u>	<u>74</u>	<u>98</u>	<u>64</u>

RYHMÄTILAISUUDET:Vankilan henkilökunta:

– Pastori	-	-	-
– Diakonin raamattupiiri	26	43	35
– Diakonin kirkkokahvit			41

Vierailijat:

– Kirkkokahvikeskustelut	6	5	7
– Muut ev.lut. kahvikeskustelut	38	33	15
– Muut kristilliset seurakunnat	14	7	1
– Yhteiskristilliset (ev.lut. +vapaat)	1	1	-
<u>Yht.</u>	<u>85</u>	<u>99</u>	<u>99</u>

Oulun piirin viittomakielisen työn TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

1. Tavoite

Oulun piirin viittomakielisen työn tavoitteena on vahvistaa piirin alueella asuvien viittomakielisten kuurojen ja kuurosokeiden luterilaista identiteettiä, tukea heidän viittomakielistä seurakuntayhteyttään sekä tarjota heille mahdollisuus kirkon palveluihin suomalaisella viittomakielellä. Tämä toimintakertomus kuvaa ja arvioi niitä tapoja, joilla tuota tavoitetta kohti on kuljettu vuoden 2020 aikana.

2. Toiminta vuonna 2020

Vuonna 2020 Oulun piirin viittomakielistä työtä vaikeutti koronaepidemia, joka vaikutti suoraan mahdollisuuksiin järjestää eri tilaisuuksia ja kokoontua yhteen. Näin ollen normaali viikko- ja kuukausitoiminta oli suurimman osan vuodesta katkolla. Merkittäväksi toimintatavaksi nousi tässä tilanteessa erilaisten sosiaalisen median kanavat, striimatut hartaudet ja jumalanpalvelukset sekä etäyhteyksin hoidettu sielunhoito. Toinen merkittävä toimintaan vaikuttava tekijä on ollut vakituisen kuurojenpappin puuttuminen. Tammi-huhtikuussa virkaa hoiti pastori Leila Ikonen. Uusi kuurojenpappi Sari Timonen aloitti työt 1.11.2020.

2.1. Toiminnalliset painopisteet ja niiden arviointi

Vuonna 2020 erityiset kehittämisen kohteena ovat olleet

- 1. Jumalanpalvelusten monipuolistaminen:** Tavoitetta ei päästy pitkäjänteisesti toteuttamaan toimintavuonna 2020, sillä alkuvuonna kuurojenpappin työtä hoidettiin sijaisjärjestelyin ja uusi kuurojenpappi aloitti työn marraskuussa. Korona-epidemian etenemisen ja kokoontumisrajoitusten vuoksi kirkkovuoden tärkeimpien pyhien, pääsiäis- ja joulunajan, messuja ei voitu toteuttaa. Siltä osin, kun tilanne antoi myöden, messuja toteutettiin säännöllisesti Oulussa palvelukoti Runolassa sekä Intiön seurakuntakodissa sijaisvoimin. Jumalanpalvelusten suunnitelmallinen monipuolistaminen jäi näin ollen toteuttamatta.
- 2. Seurakuntalaisten osallisuuden ja vapaaehtoisuuden vahvistaminen:**

Messuvapaaehtoisuus oli vakiintumaan päin ja vapaaehtoisuutta on tulevaisuudessakin tarpeen vahvistaa. Poikkeusvuosi vähensi osallistumismahdollisuuksia, seurakuntayhteysttä ja rajoitukset heikensivät vapaaehtoisten osallisuuden toteutumista.

2.2. Säännöllinen kokoava toiminta

Säännöllinen, kokoava toiminta tapahtui vuonna 2020 piirin alueella väljästi rovastikuntarajoja mukaillen. Säännöllistä toimintaa ovat

1) Jumalanpalvelukset: Vuonna 2020 piirin alueella toteutettiin 11 (v. 2019 34) viittoma-/ kaksikielistä jumalanpalvelusta, joiden lisäksi viittomakielelle tulkattiin 1. adventtisunnuntain messu Oulun Tuomiokirkosta, jossa saarnasi piispa Jukka Keskitalo. Oululaisessa Runolan toimintakeskuksen messut toteutettiin selkomessuina.

2) Seurakuntien kerhot ja ryhmät: Säännöllisiä viittomakielisiä ryhmiä on toiminut Kajaanissa, Oulussa, Rovaniemellä, Kemi-Tornion alueella ja Kalajokilaaksossa. Monilla paikkakunnilla Oulua lukuun ottamatta Kuurojen yhdistysten toiminta on hiipunut ja seurakunnallinen ryhmätoiminta tarjoaa lähes ainoan ja merkittävän mahdollisuuden tavata toisi viittomakielisiä. Edelleen useimpien ryhmien toiminta tukeutuu vahvasti tiettyyn, paikalliseen seurakunnan työntekijään, mikä tekee toiminnasta helposti haavoittuvaista. Tämän vuoksi – ja myös viittomakielisen seurakunnan kielellisen identiteetin vuoksi – on tärkeää, että kuurojenpappia tukee ryhmiä osallistumalla niihin ja tuottamalla niihin sisältöä. Korona-epidemiasta seuranneet kokoontumisrajoitukset ovat vähentäneet viittomakielistä ryhmätoimintaa määrällisesti.

3) Kahdenkeskiset tapaamiset, kirkolliset toimitukset sekä vierailut muissa kuin seurakuntien toteuttamissa viittomakielisissä ryhmissä: Vuonna 2020 kuurojenpappi kohtasi seurakuntalaisia kahden kesken laitoksissa, kodeissa (laitos- ja kotikäyntejä yht. 37, (v. 2019 59), akuutteja kohtaamisia ja yhteydenottoja oli 528 (v. 2019 913) puhelimitse, sähköpostitse sekä sosiaalisessa mediassa. Henkilökohtaisissa tapaamisissa korostuvat sielunhoito ja ehtoollinen (ehtoollisia yht. 16, (v. 2019 20).

Kahdenkeskisten tapaamisten lisäksi kuurojenpappi vierailee ja pitää hartauksia alueen viittomakielisten kokoontumisissa (ryhmillä ei seurakunnallista taustaa) sekä huolehtii kirkollisista toimituksista viittomakielellä. Yhteistyö Valteri-koulun ja Vuolle-opiston kanssa on ollut rajallista erityisen vuoden takia.

2.3. Tapahtumat, leirit ja retket

Kevät- ja syyskaudelle suunniteltua toimintaa ei päästy juuri lainkaan toteuttamaan korona-rajoitusten vuoksi. Vuoden 2020 aikana piirin alueella toteutettiin säännöllisen toiminnan lisäksi kuitenkin mm. seuraavat tapahtumat osin striimattuina:

Syyskuu: Kalajoen rovastikunnan kuurojen leiripäivä Ylivieskassa

Lokakuu: Vanhustenviikon viittomakielinen juhlamessu ja ikäihmisten juhla striimattuna
 Joulukuu: Joulutervehdys Oulun seudun viittomakielisille striimattuna
 Joulutervehdys Rovaniemen seudun viittomakielisille striimattuna

3. Viestintä ja tiedotus

Viittomakielisen työn viestinnän lähtökohta ja tavoite on saavutettavuus. Koska erityisesti työikäisille kuuroille ja kuurosokeille suomi on useimmille toinen (eli vieras) kieli, viittomakielinen viestintä on erityisen tärkeää. Käytännössä tämä on tarkoittanut kasvokkain ja videoyhteydellä tapahtuvia kohtaamisia eri yhteyksissä sekä viittomakielistä sisällöntuotantoa Youtubessa (valtakunnallinen kuurojenpappien kanava: Viittova seurakunta) sekä Facebookissa (ryhmät: Viittova seurakunta sekä Oulun kuurojenyhdistys). Facebookissa, WhatsAppissa ja Twitterissä kuurojenpapilla on työkäytössä oleva profiili tiedottamista ja yhteydenottoja varten.

Sosiaalisen median ohella viestintää toteutettiin edelleen monipuolisesti: Hiljainen seurakunta – lehdessä (kuurojenpappi toimittaa lehteä), piirin seurakuntien lehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostitse, puhelimitse sekä postitettuin mainoksin ja tiedottein.

4. Toiminta verkostoissa

Viittomakielinen yhteisö on verkosto, jossa jatkuva yhteistyö eri toimijoiden välillä on välttämätöntä. Aktiivista yhteistyötä kuurojenpappi tekee seurakuntien sekä yhdistysten ja järjestöjen (Oulun kuurojen yhdistys, Kuurojen liitto, Suomen Kuurosokeat, Kuuloliitto) työntekijöiden ja vastuunkantajien kanssa. Järjestöjen ja seurakuntien työntekijöiden kanssa yhteistyötä on tehty kokoavaan toimintaan ja kotikäynteihin liittyen, jonka lisäksi yhteydenpito on ollut tiivistä edunvalvonnallisten teemojen suhteen.

Kaikkea yhteistyötä ohjaa se, että koska viittomakielinen yhteisö on tiivis, on kuurojenpappi aina myös yhteistyökumppaneidensa pappi. Siksi suuri merkitys on myös kuurojenpappien keskinäisellä verkostolla, jossa työn onnistumisia ja haasteita on mahdollista yhdessä jakaa. Kuurojenpappin työn tukena aiemmin ollut Oulun piirin viittomakielisen työn toimikunta ei ole toiminut vuoden 2020 aikana.

5. Talous

Viittomakielinen työ on toteutunut sille määritellyn budjetin (14 000€) puitteissa.

6. Viittomakielisen työn tilastot

Alla olevassa taulukossa (6.1.) näkyy toiminta, jonka toteutukseen Oulun piirin kuurojenpappi on osallistunut. Tilastot eivät siis sisällä esimerkiksi diakoniatyöntekijöiden kotikäyntejä eivätkä kaikkea kokoavaa toimintaa.

6.1 Toimintatilastot 2020 (2019)

Tilaisuus	Määrä	Osallistujamäärä	Lisätietoja
-----------	-------	------------------	-------------

		rä	
Jumalanpalvelukset	10 (34)	271 (982)	
Tapahtumat, joissa järjestäjänä tai suorittajana	5 (15)	158 (336)	
Leiri- ja retkivuorokaudet	0 (12)	0 (133)	
Koti- ja laitospöyrynnit	35 (59)	96 (110)	
Akuutit kohtaamiset ja yhteydenotot	535 (913)	-	
Yksityisehtoolliset	16 (20)	42 (42)	
Toimitukset	7 (16)	155 (143)	
Köyrynnit ryhmissä	18 (23)	218 (171)	
Luottamushenkilötapauamiset	2 (2)	2 (14)	
Yksityisrippikoulut	1 (1)		
Matkapäiviä	21 (69)	-	

6.2 Viestintä 2020 (v. 2019)

Media	Profiili/sisältö	Toiminta	Videoiden katselukerrat
Hiljainen seurakunta-lehti	Artikkelit kuvineen	3 (3)	
Youtube	”Viittova seurakunta”		
	Videot	9 (5)	314 (498)
Facebook	”Päivi Liiti”	3	
	Kavereita	- (471)	
	”Kuurojenpappi Sari Timonen”	29	
	Kavereita	187	
	”Viittova seurakunta” -ryhmän jäseniä	1233 (1098)	
	Videotiedotteet	10 (14)	1295 (3717)
	Julkaisuja yhteensä	47 (91)	
	Muu toiminta (jaot yms.)	-	Ei seurantaa
Twitter	”Sari J. Timonen”		
	Twiiitit	10	
	Muu toiminta	-	
	”Oulun ev. lut hiippakunta”		
	Twiiitit	0 (5)	
	Muu toiminta	-	

Tapahtumien suoratoisto			
	Piispantalon kanava	0 (5)	0 (80)
	Facebook live	0 (1)	
Muut kanavat	Esim. blogit, muut lehtijutut	4 (4)	

Viestintä

Viestintätiimi koordinoi hiippakunnan viestintää tuoreen somestrategian pohjalta. Kriisiviestintäsuunnitelma saatiin hiottua valmiiksi ja se pääsikin heti tositoimiin koronapandemian muutettua toimintakulttuuriamme oleellisesti maaliskuun alusta alkaen.

Koronaviestinnälle luotiin hiippakunnan verkkosivuille oma sivustonsa, jonne keskitettiin kaikki oleellinen viestintä, kuten ohjeet ja suositukset seurakunnille. Hiippakunnan viestintää leimasi se, että useat tapahtumat peruttiin tai siirrettiin sekä ryhdyttiin viestimään seurakuntien suuntaan siitä, miten tilaisuuksia voitaisiin järjestää striimattuna. Viestintätiimin toimesta järjestettiin myös hiippakunnan seurakunnille matalan kynnyksen someviestinnän ja sisällöntuotannon koulutuksia. Näitä suunnattiin erityisesti verkkosivujen ja somekanavien sisällöntuottajille.

Piispa Jukka Keskitalo oli aktiivinen somessa ja näkyvillä hiippakunnan medioissa mm. eri haastattelujen kautta. Piispanpyöräily toteutettiin nallebongaus -idealla ja se saikin mukavasti näkyvyyttä myös seurakuntien medioiden kautta. Koulutustoiminnasta tiedotettiin Sakasti-palvelun kautta. Lisäksi koulutuksista ja tapahtumista tiedotettiin eri ammattiryhmille sähköpostitse ja hiippakunnan nettisivuilla.

Sosiaalisen median kanavista käytössä ovat olleet hiippakunnan Facebook-sivu, Twitter, Instagram sekä Ofélas -uutiskirje, joka lähetettiin jokaisen istunnon jälkeen. Piispa Jukka Keskitalon Facebook- ja Twitter -tilien kautta on tehty piispan työtä näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Somekanavat saivat näkyvyyttä myös piispan ja hiippakunnan verkkosivuilla Flocker -palvelun käyttöönoton myötä.

Viestinnän näkökulmasta merkittävä työ oli myös saattaa piispan ja hiippakunnan verkkosivut saavutettavuusvaatimusten mukaisiksi sekä sparrata koko henkilökuntaa tuottamaan saavutettavaa verkkosivusisältöä.

Viestintätiimiin tulivat uusina jäseninä toimistosihteeri Aino Hartikka ja projektipäällikkö Hannele Heinonen. Muut viestintätiimin jäsenet ovat dekaani Kari Ruotsalainen ja hiippakuntapastori Päivi Liiti. Viestintätiimin puheenjohtajana toimi piispan erityisavustaja Harriet Urponen, joka oli kertomusvuoden aikana myös Oulun seurakuntayhtymän viestinnän asiantuntijaryhmän ja kirkon viestinnän neuvottelukunnan jäsen.

**OULUN
HIIPPAKUNNAN**

YMPÄRISTÖTOIMINNAN TOIMINTAKERTOMUS 2020

1. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoitteet ja neuvottelukunta

1.1 Ympäristötoiminnan tavoitteet

Tuomiokapitulin perustaman ympäristötoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää ympäristötoimintaa Oulun hiippakunnassa. Neuvottelukunta toimii tuomiokapitulin nimeämänä asiantuntijaelimenä tukien tuomiokapitulin viranhaltijoiden työtä. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoite on saada hiippakunta, rovastikunnat ja seurakunnat ottamaan huomioon ympäristöasiat omissa rakenteissaan ja toiminnassaan ja edistää ympäristökasvatusta. Tähän päämäärään pyritään järjestämällä ympäristödiplomi- ja muuta ympäristökoulutusta seurakunnille yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

Uusi Kirkon ympäristödiplomi -käsikirjan nettiversio julkaistiin Kirkon ympäristöpäivillä syyskuussa 2020. Alun perin päivät oli tarkoitus järjestää Oulussa, jotka kuitenkin vallitsevan pandemiatilanteen vuoksi siirrettiin verkkoon. Webinaarin ohjelmassa näkyi kuitenkin vahvasti Oulun hiippakunnan ympäristötyö. Samoin kuultiin kirkon hiilineutraalisuusstrategian Hiilineutraali kirkko 2030 etenemisestä.

1.2 Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta 2017–2020

Neuvottelukunnan jäsenet:

talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert, puheenjohtaja Muhoksen seurakunta
yksikön päällikkö Juhani Kaakinen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
johtava seurakuntamestari Hannu Jussi-Pekka, Ylivieskan seurakunta
toimistopuutarhuri Outi Soukainen, Oulun seurakuntayhtymä
professori Mauno Rönkkömäki, Oulu (2017 – 2019)
varajäsen, sairaalapastori Juha Tahkokorpi

Tuomiokapitulin nimeämä edustaja läsnäolo- ja puheoikeudella on ollut tuomiorovasti Satu Saarinen. Lisäksi hiippakuntadekaani Kari Ruotsalaisella on ollut myös läsnäolo- ja puheoikeus. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert ja sihteerinä toimistopuutarhuri Outi Soukainen.

Neuvottelukunnalla oli toimintavuonna 2020 neljä kokousta. Kokoukset pidettiin etäosallistumismahdollisuudella Oulun tuomiokapitulin tiloissa 27.10, 11.11 ja 7.12., lukuun ottamatta tammikuun 13.1. pidettyä kokousta Oulun seurakuntayhtymän vanhassa pappilassa hiippakunnan tulevaisuuspäivän yhteydessä.

Lisäksi puheenjohtaja ja sihteeri ovat keskustelleet ja vaihtaneet ajatuksia säännöllisesti puhelimitse ja sähköpostitse hiippakunnan ja kirkon ympäristöasioista.

2. Toiminta

Suomen evankelisluterilaisen kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko 2030, Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus sekä Kirkon ympäristöjärjestelmä eli Kirkon ympäristödiplomi. Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian suositukseksi on, että kaikilla seurakunnilla sekä tuomiokapituleilla ja Kirkkohallituksella on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Joka toinen vuosi järjestettävät Kirkon ympäristöpäivät oli määrä pitää Oulussa syyskuussa 2020. Ohjelman valmistelut olivat jo pitkällä. Pandemian vuoksi ohjelma päätettiin kuitenkin siirtää verkkoon ja järjestää etänä webinaarina. Osanottajia päivillä oli kaikkiaan 174, joista yhtä aikaa lähes 150. Keskeinen asia oli Kirkon uudistetun ympäristöjärjestelmän eli Kirkon ympäristödiplomin julkistus. Oulun hiippakunnan ympäristötyö näkyi vahvasti ohjelmassa. Muun muassa Piispa Jukka Keskitalon tervehdys kuultiin päivien ohjelman alussa ja seuraavan ohjelmapäivän alussa kuultiin saamelaistyön hiippakuntasihteeri Erva Niittyvuopion aamuhartaus.

Toimintavuotena 2020 tehtiin töitä uuden diplomikäsikirjan eteen, jotta käsikirja saataisiin julkaistua aikataulun mukaisesti Kirkon ympäristöpäivillä. Ympäristödiplomin uudistamistyössä kuultiin runsaasti asiantuntijoilta niin kirkon sisältä kuin muualta. Sisältöjen viimeistelyvaiheessa tekivät kovasti työtä muun muassa Kirkkohallituksen työryhmä, jossa olivat mukana Ilkka Sipiläinen, Helsingin hiippakunnasta Elina Hienonen, Turun hiippakunnasta Lasse Mustonen ja Oulun hiippakunnasta Riitta Kukkohovi-Colpaert. 23.9.2020 julkaistu Kirkon ympäristödiplomin käsikirja toimii nettiversiona osoitteessa [Kirkon ympäristödiplomi - evl.fi](http://Kirkon.ymparistodiplomi-evl.fi) ja se on tarkoitus julkaista kirjaksi alkuvuodesta 2021.

Vuoden 2020 aikana ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa Nivalan seurakunnalle ja Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille 17.12.2020. Hakemukset Oulun seurakuntayhtymän ja Oulun seurakuntien sekä Tornion seurakunnan osalta etenivät Kirkkohallitukselle. Lisäksi seurakunnista Ylivieska, Ii, Kuusamo ja Kalajoki ovat valmistelemassa ympäristöohjelmaa ja ympäristödiplomia.

Hiippakunnallisia ympäristöuutiskirjeitä lähetettiin vuonna 2020 yksi sähköisen uutiskirjeen (Ofelaš) mukana syyskuun alussa. Kirjettä jaettiin lisäksi sähköpostin välityksellä ja se on luettavissa myös Oulun hiippakunnan verkkosivuilla. Uutiskirjeessä tiedotettiin muun muassa tulevista ympäristötapahtumista kuten Kirkon ympäristöpäivistä 2020.

Ympäristötoiminta keskittyi vuonna 2020 etätapaamisiin ja etäyhteyksin toimiviin kokoontumisiin ja kokouksiin. Neuvottelukunnan puheenjohtaja Riitta Kukkohovi-Colpaert on toiminut lisäksi Kirkon ympäristöasiain seurantaryhmän jäsenenä vuosina 2017-2020 ja jatkaa edelleen seuraavalla seurantaryhmän kaudella 2021-2024. Uusi seurantaryhmä tulee olemaan nimeltään Kirkon kestävän kehityksen neuvottelukunta.

3. Talous

Neuvottelukunta on toiminut tuomiokapitulin sille myöntämän määrärahan puitteissa.

Oulussa 22.1.2021

Riitta Kukkohovi-Colpaert
puheenjohtaja

Outi Soukainen
sihteeri

**OULUN HIIPPAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2020**

SISÄLLYS

Sisälyys.....	2
1 TOIMINTA-AJATUS.....	4
2 TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA.....	4
3 VUODELLE 2020 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA.....	5
4 HIIPPAKUNNAN TOIMINTA.....	7
4.1 Piispa.....	7
4.2 Tuomiokapituli.....	9
4.3 Hiippakuntavaltuusto.....	9
5 Neuvottelukunnat.....	9
6 TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA.....	9
6.1 Koulutustoiminta.....	9
6.2 Diakonia ja yhteiskunnallinen työ.....	10
6.3 Jumalanpalvelus- ja musiikkityö.....	10
6.4 Kasvatustoiminta.....	10
6.5 Lähetys- ja kansainvälinen työ.....	11
6.6 Ympäristötoiminta.....	11
6.7 Työnohjaus ja työyhteisöjen kehittämistoiminta.....	11
6.8 Työ matkailijoiden parissa.....	12
6.9 Saamelaistyö.....	12
6.10 Viittomakielinen työ.....	12
6.11 Hanketoiminta.....	12
6.12 Kansainväliset yhteydet ja ekumenia.....	13
6.13 Viestintä.....	14
7 HENKILÖSTÖ.....	15
7.1 Hiippakuntavaltuusto.....	15
7.1.1 Maallikkojäsenet.....	15
7.1.2 Pappisjäsenet.....	15
7.1.3 Saamelaisten edustaja.....	15
7.2 Tuomiokapitulin jäsenet.....	15
7.3 Tuomiokapitulin henkilökunta.....	15

1 TOIMINTA-AJATUS

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli rakentaa Kristuksen kirkkoa tukemalla seurakuntien työntekijöitä ja vastuunkantajia tehtävässään.

2 TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA

Vuoden 2020 kahden ensimmäisen kuukauden jälkeen lähes kaikkea toimintaa hiippakunnassa on leimannut pandemia, sen asettamiin rajoituksiin sopeutuminen ja uusien toimintatapojen etsiminen. Kokonaiskirkossa omaksuttiin nopeasti kriisiviestinnän malli, jossa piispojen ja kirkon keskushallinnon linjaukset välitettiin hiippakuntien toimesta seurakunnille. Näin saatiin huomioitua koko kirkon tason yhteiset toimintalinjaukset ja otettua huomioon hiippakuntien paikalliset olosuhteet. Viestintä seurakuntien suuntaan oli vilkasta ja noudatti alueellisten viranomaisten antamien ohjeistusten aikatauluja.

Kesää kohden rajoituksia voitiin lieventää ja toiminta normalisoitui monin osin seurakunnissa, mutta syksyllä toisen aallon myötä rajoitukset kiristyivät uudelleen. Tilanteen pitkittyminen kuormittaa sekä työntekijöitä että seurakuntalaisia, mutta seurakunnissa tilanteesta on selvitty hyvin ja tehty neuvokkaista ratkaisuja seurakuntalaisten palvelemiseksi poikkeustilanteessa. Aivan loppuvuodesta virisi toivo tilanteen korjaantumisesta, kun käyttöön alettiin saada rokotteita koronavirusta vastaan.

Vuoden 2020 alusta toteutui hiippakuntarajojen muutos, jonka myötä ne noudattavat maakuntarajoja. Oulun hiippakunnan alueella ovat kokonaisuudessaan Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakunnat. Tässä yhteydessä Kuopion hiippakunnasta siirtyi Oulun hiippakuntaan Pyhäsalmen ja Vaalan seurakunnat.

Vuosi 2020 oli piispa Jukka Keskitalon toinen vuosi piispana ja hiippakunnan 170-vuotisjuhlavuosi. Piispan rohkaisevaa ja toivoa antavaa pääviestiä koronatilanteesta välitettiin eteenpäin monin tavoin hiippakunnassa ja laajemminkin. Hiippakunnan juhlavuosi huipentui päätapahtumaan Pohjoinen hiippakunta 170 vuotta, joka toteutettiin erityisjärjestelyin Oulun tuomiokirkossa 18.10.

Hiippakuntarajojen tarkistuksen yhteydessä Vaalan seurakunta tuli osaksi Oulun hiippakuntaan samoin sen alueella sijaitseva Pelson vankila. Vankilassa työskentelevä vankiladiakoni oli aikaisemmin Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin työntekijä. Nyt hän siirtyi huhtikuun alusta Oulun hiippakunnan henkilöstöön. Vankiladiakoni Tuula Karjalaisen esimiehenä toimii hiippakuntadekaani.

Diakoniatyöntekijöiden liitto nimitti hiippakuntasihteeri Mirva Kuikan vuoden diakoniatyöntekijäksi. Esityksen takana oli suuri joukko Oulun hiippakunnan diakoniatyöntekijöitä. Kirkkohallituksen Diakonia ja sielunhoito -yksikkö myönsi Pelson vankiladiakoni Tuula Karjalaiselle kultaisen ansiomerkin tunnustukseksi pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstä vankilassa.

Saamen kielikoulutus alkoi syksyllä yhteistyössä saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa. Koulutuskeskus toteuttaa koulutuksen ja hiippakunta sekä kirkkohallitus rahoittavat sen. Koulutus on tarkoitettu saamelaisalueen seurakuntien työntekijöille ja tavoitteena on saamenkielisten palvelujen parantaminen sekä saamelaiskulttuurin tuntemuksen lisääminen alueen seurakunnissa.

Hiippakunnan strategiassa on ollut jo pitempään tavoitteena digitaalisen yhteydenpidon lisääminen seurakuntiin ja matkustamisen vähentäminen. Koronarajoitusten vuoksi sekä verkon kautta tapahtuva yhteydenpito että tilaisuuksien välittäminen striimaamalla seurakuntalaisille on muuttunut arkipäiväiseksi ja luontevaksi. Olosuhteiden pakosta tapahtunut digiloikka on ollut huomattava.

Yhteistyössä seurakuntien kanssa kehittävä työote on vahvistunut. Hiippakuntasihteerit ovat olleet mukana konsultin roolissa piispantarkastuksissa ja sen prosessin kehittäminen jatkuu. Kolme tuomiokapitulin henkilökunnan jäsentä sai valmiiksi kirkon organisaatiokonsulttikoulutuksen. Koulutuksen aikana he työskentelivät Kohdataan-hankkeessa eri seurakunnissa työyhteisön kehittäjinä. Vuoden loppua kohden sekä työyhteisön kehittämisen että työnohjauksen kysyntä on lisääntynyt seurakunnissa ja tuomiokapituli on välittänyt näitä pyyntöjä eteenpäin hiippakunnan organisaatiokonsulteille ja työnohjaajille.

Eu-rahoitteinen, kaksivuotinen Kohdataan -hanke jatkui vuoden aikana. Kohdataan-hankkeella tuettiin seurakuntia uudenlaisen työkulttuurin kehittämisessä muuttuviin olosuhteisiin. Mukana hankkeessa ovat Utsjoki, Inari, Kittilä, Oulunsalo, Tuira, Utajärvi, Vaala ja Haapavesi. Poikkeusolot pakottivat sekä siirtämään toimintaa entistä enemmän verkkoon että tarkistamaan seurakuntakohtaisia tavoitteita.

3 VUODELLE 2020 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta toiminta kyettiin viemään läpi pääosin suunnitelmien mukaan, mutta poikkeuksellisisin menetelmin. Tarkempi arviointi kts. taulukko alla.

Kumppanuus						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö /-t	Seuranta, arviointi	Tulosten seuranta
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuultuuriin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuultuuriin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntatapaamiset, johtamisenpäivät, hengelliset sisällön viestintäkanavissa	Johtamiskoulutus / uudet kirkkoherrat Isostoiminnan kehittämiskoulutus Koulutusten ja tapahtumien viestinnän kehittäminen: nostot Tiennäyttäjät/Ofelaksessa, sosiaalisen median sisältöstrategia	2020-2021 Elokuu-lokakuu vuosittain / jatkuva	dekaani Kunkin koulutuksen vastuuhenkilö /tiedotuksesta vastaavat, Piispan erityisavustaja/ viestintätiimi	Koulutuksen alueellisen kattavuuden seuranta / kukin omalta alueeltaan on / ei arviointi jatkuvaa	Toteutui osittain, pääasiassa verkossa toteutui toteutui
	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien laajentaminen Tiedotus	Jatkuva toimintaa	Dekaani ja muut työntekijät	Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuksissa ja toiminnassa Viittomakielisten vapaaehtoisten ja vapaaehtoisten kanssa toteutettujen tapahtumien määrä	toteutui mahdollisuuksien mukaan siirtyi vuodelle 2021, viranhaltijan vaihdoksen takia
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa	Työnohjaus ja konsultointi Kehittämisen- ja hanketoiminta Ohjaus ja neuvonta	Kohdataan ESR-hanke	2/2019-1/2021 Jatkuva seuranta ja arviointi 2020-2021	Dekaani, projektipäällikkö kukin omalla vastualueellaan Lakimiesasessori ja hiippakuntapastori	Jatkuva seuranta ja arviointi uusien hankkeiden määrä	toteutui Haettiin yksi hanke, ei saatu rahoitusta toteutui
Työn ilo ja työhyvinvointi						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen muutostilanteessa	Aktiivisen tuen käyttö Työilmapiiristä huolehtiminen Työpanoksen arvostaminen Hyvä työterveyshuolto Työyhteisökokous Isojen muutosten ennakointi ja tiedottaminen (esim. henkilövaihdokset)	Kohtaamiset Asioiden välitön puheeksi ottaminen Työyhteisön yhteiset tapahtumat (esim. retket, virkistyspäivät, Lucia-juhla) Hyvät käytöstavat Tarvittaessa tukitoimet ja kuntoutus Muut tukitoimet Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen Suunnittelu hyvissä ajoin	2020 Jatkuva Jatkuva Jatkuva Kaksi kertaa vuodessa 2020-2021	Esimiehet Kaikki Kaikki Lakimiesasessori, diak.hpksihteeri Piispa Esimiehet (päätökset tiedoksi henkilöstölle)	Aktiivisen tuen mallin koulutus tehty Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020 Palautteen antaminen työtovereille toimii Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020 sis. edelliseen	ei kysely siirtyi, työterveyden työpaikkakäynti 11/20, virkistyspäivä toteutui ei arvioitu ei toteutunut kokouskäytännöt uudistettu, talon kokoukset n. kerran kuussa, henkilökunnan whatsapp käytössä
Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin	Työnkuvien tarkistaminen Työtehtävien priorisointi	Kehityskeskustelut / sihteeristö / työyhteisökokous Työajan seuranta Kehityskeskustelut	2020 - 2021 Seurataan sovitulla aikavälillä työtehtäviä ja niihin käytettyä aikaa 2020 2020 – 2021 2020-	Esimiehet Kaikki Esimiehet Kaikki Esimiehet ja henkilöstö.	Palaute esimiehelle kehityskeskustelun yhteydessä Arvioidaan yhdessä esimiehen kanssa toteutettua seuranta. Matkustaminen on vähentynyt.	Dekaanin kehityskeskustelut siirtyivät vuodelle 2021, muuten kehityskeskustelut toteutuivat Toteutunut Toteutunut etäyhteyksillä
Matkustamisen vähentäminen	Työn järkeistäminen	Etäyhteyksien käytön hyödyntäminen				
Pelso vankiladiakonin liittyminen työyhteisöön	Kutsuminen työntekijöiden kokoontumisiin	Aktiivinen yhteydenpito				

4 HIIPPAKUNNAN TOIMINTA

4.1 PIISPA

Vuosi 2020 oli piispa Jukka Keskitalon toinen vuosi piispana. Sitä leimasi vahvasti koko maailman kamppailu koronavirusta vastaan ja piispan rohkaisevaa ja toivoa antavaa pääviestiä välitettiin eteenpäin mitä erilaisimmissa yhteyksissä.

Vuosi alkoi piispanmessuilla hiippakunnan uusissa seurakunnissa; Vaalassa 5.1. ja Pyhäjärvellä 6.1. Heti loppiaisen jälkeen piispa ja kapitulin henkilökunta tapasivat Nyakaton rehtori Mimii Brown Mzzirayn, joka toi terveisiä ystävyshiippakunnasta Tansaniasta.

Vuoden alku painottui verkostoitumiseen ja piispa vieraili tammikuussa Kokkolassa, jossa hän tapasi laajasti eri Keski-Pohjanmaan alueen vaikuttajia. Johtamisen päivillä hiippakunnan seurakuntien kirkkoherrat ja taloudesta vastaavat viranhaltijat saivat kuulla piispan luennon temasta *Johtaminen Raamatussa*. Myös Kuopion piispan kanssa toteutettiin vierailu Kainuun rajavartiostoon.

Viestinnällisesti kertomusvuosi oli digiloikka, kun paitsi sisäiset kokoukset ja sidosryhmätapaamiset, myös tapahtumat jumalanpalveluksia myöten siirtyivät virtuaalisesti toteutettaviksi. Sisäisessä viestinnässä korostuivat piispan laatimat lukuisat ohjeet hiippakunnan seurakuntiin. Piispa Keskitalo toimi Kotimaan kolumnistina tuottaen yhdeksän ajankohtaista kirjoitusta kirkon ja yhteiskunnan rajapinnasta. Piispa toimitti Ylen aamuhartauden ja monia striimattuja hartaushetkiä erilaisissa hiippakunnallisissa ja kokonaiskirkollisissa tilanteissa sekä antoi haastatteluja mm. poikkeusaikojen tilaisuuksien järjestämisestä, hiippakunnan juhluvuodesta ja herätysliikkeiden ominaispiirteistä. Läsnäolo sosiaalisessa mediassa oli hyvin aktiivista.

Myös kansainvälisestä näkökulmasta vuosi oli totaalisen erilainen, kuin odotettiin. Ulkosuomalaistyön matka Saksaan peruuntui maaliskuulta ja Barentsin kirkkojen neuvoston kokous pidettiin Teamsissa.

Monet muutkin tilaisuudet peruuntuivat, siirtyivät tai niiden toteutus mietittiin uudelleen virtuaaliympäristöön. Virtuaalikirkko ja kameralle puhuminen tulivat tutuksi mm. pääsiäishartauden, hoosiannajuhlan ja Oulun tuomiokirkon monien tapahtumien myötä. Piispa Keskitalo saarnasi pääsiäispäivän ja ensimmäisen adventin jumalanpalveluksissa sekä oli puhujana mm. Pohjois-Pohjanmaan kanttoriurkuriyhdistyksen 70-vuotisjuhlassa ja joulupäivän konsertissa. Seurakunta pääsi osallistumaan Virtuaalikirkon kautta piispan toimittamaan jouluaaton sanajumalanpalveluksen Pudasjärven kirkosta.

Uusien teknisten alustojen haltuunoton myötä yhteistyö yhteiskunnan eri toimijoiden kesken vilkastui ja koronatilanteen takia perustettu alueellinen sidosryhmien johtajaverkosto oli koolla maaliskuun jälkeen lähes viikoittain. Myös kirkon työalojen eri asiantuntijoiden kanssa tavattiin Teamsissa useammin, esimerkiksi sairaalapappien tai lääninrovastien kanssa kokoustettiin kertomusvuonna säännöllisesti.

Perinteisesti piispan toimintaan kuuluvat niin hiippakunnallinen kuin kokonaiskirkollinenkin työ, kuten piispainkokoukset ja kirkolliskokoukset. Toukokuun kirkolliskokous jouduttiin koronatilanteen vuoksi siirtämään elokuulle ja osa kirkolliskokouksen talousvaliokuntatyöskentelystä toteutettiin verkossa. Hiippakunnan uudet kirkolliskokousedustajat tulivat kuitenkin tutuksi ja ennen kokouksia järjestettiin virtuaalitapaamisia.

Piispa Keskitalo jatkoi Suomen Pipliaseuran puheenjohtajana ja näkyvyyttä sen tiimoilta sai Uuden testamentin UT2020:n julkaisu lokakuussa. Myös ulkosuomalaistyön neuvottelukunnan puheenjohtajuus sai jatkoa ja ”ulkosuomalaistyön piispa” toimittikin videoita puheita esimerkiksi helluntaisaarnan New Yorkin suomalaiseen seurakuntaan ja joulutervehdyksen Floridaan, St. Andrew’n seurakuntaan. Piispa oli myötävaikuttamassa myös hiippakunnan myöntämän director musicus -arvonimen saantia ulkosuomalaistyössä toimivalle kanttorille Terhi Miikki-Broersmalle. Viisi ansioitunutta pappia sai piispan myöntämän rovastin arvonimen.

Hiippakunnan hallinnossa ovat keskeisiä tuomiokapitulin istunnot ja hiippakuntavaltuuston kokoukset. Alueellisesti merkittäviä luottamustehtäviä olivat Oulun yliopiston yhteistyösuhteiden neuvoston ja Oulun Diakonissalaitoksen hallintoneuvoston puheenjohtajuus.

Pohjoisen hiippakunnan alueella on saamelaisten kotiseutualue käsittäen Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän pohjoisimman osan. Kertomusvuoden aikana piispa toteutti Saamelaisten kansallispäivän ekumeenisen piispanmessun Inarin kirkossa. Hän osallistui myös saamelaistyön neuvottelukunnan työskentelyyn ja oli esillä esimerkiksi suorassa lähetyksessä Yle Sápmille haastattelussa poikkeusajan kirkollisten tilaisuuksien järjestämisestä.

Hiippakunnan juhluvuoden päätapahtuma *Pohjoinen hiippakunta 170 vuotta* toteutettiin erityisjärjestelyin Oulun tuomiokirkossa 18.10. Upeaan juhlaan osallistuivat seurakuntien edustajat ja yhteistyökumppanit ympäri hiippakunnan ja ohjelmassa oli osia H-mollimessusta. Myös kirkon saamelaistyö oli vahvasti esillä juhlassa.

Kertomusvuonna tehtiin kuusi piispantarkastusta, jotka kohdistuivat Halsuan, Kemijärven, Haapajärven, Simon, Kittilän ja Reisjärven seurakuntiin. Piispantarkastusprosessin kehittämisen ansiosta hiippakunnan konsultit saivat enemmän vastuuta piispantarkastusprosessista.

Kirkkoherran virkaan asettamisia toimitettiin neljä ja Limingan, Keminmaan, Tornion ja Simon seurakunnat saivat uuden kirkkoherran. Pappisvihkimyksiä oli kaksi ja niissä hiippakunta sai yhteensä 12 uutta pappia. Kertomusvuoden lopussa piispa on vihkinyt hiippakuntaan 26 pappia.

Hiippakunnallisista juhlahetkistä piispa osallistui Oulaisten seurakunnan 150-vuotisjuhlamessuun ja Ylitornion kirkon 200-vuotisjuhla ja uuden kirkon 80-vuotisjuhlaan. Tuiran seurakunnassa oleva Ritaharjun seurakuntakoti Varpunen siunattiin käyttöön. Hiippakunnan lähetysjuhlat toteutettiin poikkeusjärjestelyin ja piispa teki puheen videoituna. Myös Reisjärvellä pidettäväksi suunniteltujen Suviseurojen avajaispuhe äänitettiin tapahtumaviikolla etukäteen, kun tämäkin tapahtuma toteutettiin verkossa. Piispanpyöräily toteutettiin perheiden nallebongauskampanjana, mikä sai mukavasti näkyvyyttä myös seurakunnissa. Useat hiippakunnan seurakunnat lähtivät kampanjaan mukaan.

Myös ekumeeninen ulottuvuus näkyi piispan työssä. Hän osallistui kertomusvuoden aikana tuomiokirkon ekumeeniseen jouluhartauteen ja Oulun yliopiston ja OAMK:n ekumeeniseen jouluhartauteen sekä siunasi yhdessä metropoliitta Elian kanssa Hagia Sofia ravintolan Oulussa.

Piispa oli toimittamassa rukoushetken, joka järjestettiin, kun piispa emeritus Olavi Rimpiläisen risti toimitettiin takaisin hiippakuntaan. Piispa Keskitalo oli tukemassa myös puolustusministerin myöntämän Rintamaveteraaniliiton kunniamerkin hakemista piispa emeritus Samuel Salmelle.

Eloisa ikääntyminen -verkostoseminaari, Sovittelutaidoilla työelämään -koulutus, Kirkon hallintovirkamiesten kokous ja ODL:n syntymäpäivä tapahtuma Martinpäivänä olivat esimerkkejä tapahtumista, joissa puhumalla edistettiin kirkon tehtävän toteutumista Oulun hiippakunnassa. Kirkon ympäristöpäivät toteutettiin verkossa, jossa piispa piti päivien avauspuheen. Lisäksi hän piti Oulun Suomalaisella klubilla striimatun esitelmän kirkon roolista kriisiaikoina. Piispa Keskitalo vieraili Rovaniemellä tutustuen pelastusjohtajan johdolla tulva-alueeseen ja toimitti myös hartaushetken tulvivien joen ääreltä. Siihen oli mahdollisuus osallistua Facebook -livelähetyksen kautta.

Koronasta huolimatta kertomusvuoteen mahtui yllättävän paljon erilaisia kohtaamisia ja tapahtumia, vaikka kaipuu käden puristamiseen ja siihen, että ihmisen kasvot näkyisivät kokonaisuudessaan, on suuri.

4.2 TUOMIOKAPITULI

Tuomiokapitulin kollegio käsitteli hiippakunnan hallintoa ja toimintaa koskevia asioita, pappien virka- ja koulutusasioita, seurakuntien hallinto-, talous- ja kiinteistöasioita sekä kanteluasioita.

Kollegio kokoontui 13 kertaa ja käsitteli 357 asiaa. Tuomiokapitulissa tuli vireille vuoden 2020 aikana 6 kirkkoherran viran sekä 10 kappalaisen viran täyttöprosessia, jonka lisäksi tuomiokapituli antoi 94 määräaikaista papiston viranhoidomääräystä. Virkavapauksia papeille myönnettiin 44 ja sivutoimilupia 4. Hiippakuntasiirtoja myönnettiin 14, joista Oulun hiippakuntaan 8 ja muihin hiippakuntiin 6. Pappistutkintoja tuomiokapituli hyväksyi vuoden 2020 aikana 12.

Kanteluita ja valituksia tuli vuoden aikana vireille 4.

4.3 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2020 neljä kertaa: 15.2., 6.6., 7.10. (iltakoulu) ja 30.11. Toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksymisen lisäksi kokouksissa keskusteltiin kirkon ajankohtaisista aiheista. Lisäksi hiippakuntavaltuusto perusti vankiladiakonin viran Oulun hiippakunnan tuomiokapituliin (Pelson vankila) ja antoi lausunnon kirkon keskusrahaston kiinteistöstrategiasta.

5 NEUVOTTELUKUNNAT

Oulun hiippakunnassa on toiminut vuonna 2020 seuraavat neuvottelukunnat:

- Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta

Neuvottelukuntien korjatut johtosäännöt on hyväksytty tuomiokapitulin istunnossa 15.12.2020. Neuvottelukunnat ovat esittäneet toimintakertomuksensa tuomiokapitulille, joka on hyväksynyt ne 3.2.2021.

6 TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA

6.1 KOULUTUSTOIMINTA

Koulutuksista valtaosa tapahtui verkossa koronatilanteen vuoksi. Vuoden aikana verkkopedagogiset valmiudet kasvoivat ja välineitä opittiin hyödyntämään monipuolisesti. Samoin seurakunnissa valmius verkko-opiskeluun kasvoi. Kokonaisten, monipäiväisten koulutusten toteuttaminen verkossa osoittautui toimivaksi. Kuitenkin fyysisenä ryhmänä toimimisen, yhteisten taukojen ja vapaa-ajan puuttuminen heikensi vuorovaikutuksen ja prosessinomaisuuden toteutumista.

Yhteistyö rovastikuntien kanssa koulutustoiminnassa jatkui vuoden aikana. Koulutusyhteistyötä jatkettiin myös hiippakunnan alueella toimivien kouluttavien laitosten kanssa. Kirkkopalvelujen kanssa tehtiin yhteistyötä erityisesti luottamushenkilökoulutuksessa.

Suunnitellut hiippakunnan alueelliset päivät eri puolilla hiippakuntaa siirrettiin verkkoon. Lisäksi toteutettiin verkossa eri työntekijäryhmille järjestettyjä info ja keskustelutilaisuuksia lähinnä liittyen poikkeukselliseen tilanteeseen.

6.2 DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLINEN TYÖ

Koronaepidemian takia vuotta leimasi yleinen epävarmuus ja epätietoisuus. Koulutuksia ja kokouksia siirrettiin paljon verkkoon ja se on jopa lisännyt osallistumismahdollisuuksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Suomen evankelis- luterilaiselle kirkolle 4,4 miljoonan euron avustuksen kirkon diakoniatyön tukemiseen. Seurakunnissa apu on otettu kiitollisena vastaan ja raha on mahdollistanut monien ihmisten auttamisen.

Teamsin avulla on toteutettu diakoniatyöntekijöille säännöllisesti kokoontuvia ideointi- ja vertaistukiryhmiä. Valtakunnallisissa teams-kokoontumisissa teemoja ovat olleet mm. taloudellinen auttaminen, vapaaehtoistyö työ ja vanhustyö. Poikkeusolot toivat erityisen haasteen johtamiselle ja siksi hiippakunnallisesti toteutettiin kuukausittain johtavien diakoniatyöntekijöiden teams tapaamisia. Niissä sai vertaistukea johtajuuteen ja yhdessä pohdittiin, miten diakoniatyötä voi tehdä poikkeusaikana parhailla mahdollisilla tavoilla. Hyvinä esimerkkeinä olivat Valtionavustuksen käyttökohteiden miettiminen, rekrytointitilanteessa hyvien kysymyspatteristojen jakaminen, ohjeistuksien ja neuvojen sopiminen.

Seurakuntien diakoniatyötä on tehty uudella tavalla. Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa on korostunut ja paikkakunnilla yhtenäisten toimintatapojen sopiminen on tuonut turvallisuuden ja hallinnan tunnetta muuten epävarmoihin olosuhteisiin. Diakoniatyön painopisteenä ovat olleet ikäihmiset ja lapsiperheet, ja työ on ollut pitkälti perustarpeista ja turvallisuudesta huolehtimista. Diakonian perustyöhön, ruuan jakamiseen, on useissa seurakunnissa osallistunut koko työyhteisö. Vapaaehtoiset ovat monin paikoin riskiryhmiin kuuluvia ikänsä puolesta ja siksi yhteistyö korostui sekä seurakunnan sisällä että ulospäin.

6.3 JUMALANPALVELUS- JA MUSIIKKITYÖ

Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan tavoitteena on tukea, ohjata ja edistää Oulun hiippakunnan seurakuntia ja niiden työntekijöitä jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin kysymyksissä. Lisäksi hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminta pitää yllä yhteyksiä eri yhteistyötahoihin ja seuraa kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä.

Vuoden 2020 toiminnan keskiössä olivat koronasta johtuvat muutokset jumalanpalvelus- ja musiikkielämässä. Hiippakunnan 170-vuotisjuhlavuoden kunniaksi valmistettu J.S. Bachin h-mollimessukiertue jouduttiin siirtämään vuodelle 2021.

6.4 KASVATUSTOIMINTA

Rippikoulun varautuminen nousi toiminnan painopisteeksi koronan myötä. Kohdennettiin rippikouluvastaaville viestintää, kyselytutkimusta sekä varautumisverkkokokouksia. Lisäksi toteutettiin kaikille avoin Tavoittava rippikoulu-webinaarisarja yhdessä Raudaskylän kristillisen opiston kanssa. Käynnistettiin rippikoulututkimus Centrian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden oppinnäytetyönä. Lisäksi toteutettiin yhteistyökoulutuksina Tehostettu nuorisotyö- ja Isostoiminnan kehittäminen-koulutukset. Käynnistettiin Kasvatuksen itu-webinaarisarja, jossa oli mukana myös säännöllinen verkostoideointi eli vuoropuhelua eri puolilta hiippakuntaa tulevien kasvatuksen ammattilaisten kesken. Kaste- ja kummius-koulutuskierue sekä viestintäkampanja ja sitä taustoittava kokemuskartoitus. Prosessilla liitettiin kokonaiskirkon Kaste- ja kummiushankkeeseen. Nuorten vaikuttajaryhmätoiminta käynnistyi rovastikuntien edustajien tapaamisessa, jossa tehtiin yhdessä Nuori kirkko ry:n kanssa videomateriaalia valtakunnallisen nuorten vaikuttajaryhmien toiminnan tueksi.

6.5 LÄHETYS- JA KANSAINVÄLINEN TYÖ

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on kirkon maailmanlaajan mission näköalan edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Työalan tavoitteena oli hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä mm. hiippakunnan nuorten aikuisten tapahtuman ja hiippakunnan lähetysjuhlien osalta. Strategian mukaisesti pyrittiin myös parantamaan työn alueellista kattavuutta, mikä tapahtui koronan myötävaikutuksella mm. lähetyksen teams-tapaamisten kohdalla.

6.6 YMPÄRISTÖTOIMINTA

Toimintavuotena 2020 tehtiin töitä uuden diplomikäsikirjan eteen, jotta käsikirja saataisiin julkaistua aikataulun mukaisesti kirkon ympäristöpäivillä. Kirkon ympäristöpäivät syyskuussa 2020 järjestettiin verkkotapahtumana. Osanottajia päivillä oli kaikkiaan 174, joista yhtä aikaa lähes 150. Kirkon ympäristödiplomi käsikirja, joka on julkaistu 23.9.2020, toimii nettiversiona osoitteessa Kirkon ympäristödiplomi - evl.fi ja se on tarkoitettu julkaistua kirjaksi alkuvuodesta 2021.

Lisäksi neuvottelukunta on välittänyt tietoa Kirkon energia- ja ilmastostrategiasta ”Hiilineutraali kirkko 2030”.

Vuoden 2020 aikana ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa Nivalan seurakunnalle ja Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille 17.12.2020. Hakemukset Oulun seurakuntayhtymän ja Oulun seurakuntien sekä Tornion seurakunnan osalta etenivät Kirkkohallitukselle. Lisäksi seurakunnista Ylivieska, Ii, Kuusamo ja Kalajoki ovat valmistelemaan ympäristöohjelmaa ja ympäristödiplomia.

Ympäristötoiminta keskittyi vuonna 2020 etätapaamisiin ja etäyhteyksien toimiviin kokoontumisiin ja kokouksiin. Neuvottelukunnan puheenjohtaja Riitta Kukkohovi-Colpaert on toiminut lisäksi Kirkon seurantaryhmän jäsenenä vuosina 2017–2020 ja jatkaa seuraavalla seurantaryhmän kaudella 2021–2024. Uusi seurantaryhmä tulee olemaan nimeltään Kirkon kestävä kehityksen neuvottelukunta.

6.7 TYÖNOHJAUS JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMISTOIMINTA

Työnohjauksia on kysytty loppuvuoden aikana runsaammin kuin aiemmin. Tämä kertonee epävarmuuden tuomasta kuormituksesta. Onneksi hiippakunnassa on riittävästi aktiivisesti toimivia työnohjaajia ja kysyntään on voitu vastata melko nopeasti. Myös etätyönohjaus teamsin välityksellä on selkeästi laajentanut työnohjaajien käyttöä useamman ulottuville.

Kapitulin henkilökunnasta 3 henkilöä valmistuu vuoden päätyttyä organisaatiokonsultteiksi ja se helpottaa myös konsulttien saatavuutta. Kohdataan hanke ja piispantarkastusten uudistaminen ovat vahvistaneet erityisesti työyhteisökonsulttien työtä ja antaneet siitä uutta kokemusta.

Työnohjaajille, konsulteille ja johtaville työntekijöille järjestettiin Sovittelutaidoilla toimivaan työyhteisöönkoulutus. Tämä vastasi hyvin tarpeeseen vastata seurakuntien haasteisiin ristiriitatilanteissa ja antoi konkreettisia välineitä reagoida riitatilanteisiin.

6.8 TYÖ MATKAILIJOIDEN PARISSA

Hiippakunnan alueella sijaitsevat matkailijoita varten rakennetut tunturikappelit; Pyhän Paavalin kappeli Saariselällä, Marian kappeli Levillä, Pyhän Laurin kappeli Ylläksellä ja Revontulikappeli Pyhätunturilla. Kappeleista vastaavien organisaatioiden yhteistyökokoukseen kokoonnuttiiin syyskuussa.

6.9 SAAMELAISTYÖ

Saamelaistytöä tehdään yhteistyössä eri yhteistyötahojen, kuten esimerkiksi Suomen saamelaiskäräjien, Sami Soster ry:n, erilaisten saamelaisyhdistysten sekä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa. Yhteistytöä tehdään myös muiden alkuperäiskansojen kanssa, kuten esimerkiksi Tansanian, Morogoron hiippakunnan parakuyo-maasaiden kanssa, sekä Kirkkojen Maailman Neuvoston kautta. Kirkkohallituksen täysistunto perusti 11.12.2012 kokouksessaan koko Suomen evankelisluterilaista kirkkoa kattavan saamelaistytön neuvottelukunnan. Kirkkohallituksessa saamelaisasiat on liitetty osaksi yhden toiminnallisen osaston työalasihteerin työtä. Kirkkohallitus ja Oulun hiippakunta ovat päättäneet tukea vuosina 2020–2021 Saamelaisten kotiseutualueen työntekijöiden pohjoissaamen kielen koulutusta, yhteensä 29 815 eurolla.

6.10 VIITTOMAKIELINEN TYÖ

Vuonna 2020 Oulun piirin viittomakielistä työtä vaikeutti koronaepidemia, joka vaikutti suoraan mahdollisuuksiin järjestää eri tilaisuuksia ja kokoontua yhteen. Näin ollen normaali viikko- ja kuukausitoiminta oli suurimman osan vuodesta katkolla. Merkittäväksi toimintatavaksi nousi tässä tilanteessa erilaisten sosiaalisen median kanavat, striimatut hartaudet ja jumalanpalvelukset sekä etäyhteyksin hoidettu sielunhoito. Toinen merkittävä toimintaan vaikuttava tekijä on ollut vakituisten kuurojenpapiin puuttuminen. Tammi-huhtikuussa virkaa hoiti pastori Leila Ikonen. Uusi kuurojenpappi Sari Timonen aloitti työt 1.11.2020.

6.11 HANKETOIMINTA

Vuoden aikana on jatkunut tuomiokatulin Kohdataan hanke. Sen lisäksi syksyllä käynnistettiin yhdessä Oulun seurakuntayhtymän ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa Euroopan sosiaalirahaston Osallisuus suhteessa -hanke, jossa parannetaan seurakuntien työntekijöiden hyvinvointia ja osaamista. Tavoitteena on, että seurakunnat osaisivat entistä paremmin vastata hengellisyyden muutokseen ja seurakuntalaisten tarpeisiin.

Vuoden 2020 aikana Kohdataan- hankkeessa on toteutettu suunniteltuja seurakuntakohtaisia työpajoja, pandemiasta huolimatta, lähestulkoon suunnitelman mukaisesti. Tapaamiset ovat mahdollistuneet verkkotapaamisina Teams-alustalla. Verkkotapaamisten myötä seurakuntien työntekijöiden kyky työskennellä verkossa on parantunut ja uusien työ- ja viestintätapojen opettelu on parantanut työyhteisöjen omaa viestintää. Työpajoissa seurattiin aiemmin asetettujen tavoitteiden toteutumista seurakunnittain. Erityisesti sisäinen- ja ulkoinen viestintä on seurakunnissa edennyt suurin harppauksin eteenpäin. Seurakunnat ovat jatkaneet yhteistytöä toisten hankeseurakuntien kanssa ja 2-3:n seurakunnan yhteiset työpajat verkossa ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti ja osallistuminen niihin on ollut aktiivista. Yhteisissä työpajoissa on käyty läpi kehittämissuunnitelmia, ja niissä mainittujen tavoitteiden saavuttamista sekä loppukeväästä on myös keskusteltu paljon Korona-pandemian vaikutuksista kehittämiskohteisiin ja yleisesti seurakuntatyöhön.

Vuoden aikana hankkeessa järjestettiin kolme webinaaria, ensimmäisessä aiheena oli viestintä ja toisessa työyhteisön johtamisen haasteet ja kolmannessa työn arviointi. Kaikista webinaareista tullut palaute on ollut positiivista, ja osallistuminen on ollut aktiivista. Lisäksi webinaarien tallenteet ovat olleet katsottavissa jälkikäteen ja materiaalit kaikkien saatavilla.

Seurakuntien johtajat ovat osallistuneet johdon valmennukseen, ryhmävalmennuksen lisäksi on ollut mahdollisuus myös henkilökohtaiseen valmennukseen.

Syyskuussa hankkeessa toteutettiin suunnitellusti hankkeen työhyvinvointikyselyn toinen kierros ja tulosten analysoiminen.

Hankkeeseen osallistuvien seurakuntien yhteinen päätösseminaari järjestettiin kaksi osaisena ja täysin digitaalisesti. Ensimmäinen osio Positiivinen psykologia ja vahvuuksien tukeminen seurakuntien työyhteisöissä – osio järjestettiin etäluentona seurakunnille. Luento vahvisti työntekijöiden osaamista työhyvinvoinnin, osallisuuden ja oman hyvinvoinnin tukemisessa. Toisessa osiossa hankeseurakunnat tuottivat videot hankkeen Youtube-kanavalle. Videoissa jaettiin hankkeen antia koskien osallisuutta, yhteistyötä, uudistuvaa toimintakulttuuria sekä ulkoista viestintää.

Seurakuntien johdon kanssa on käyty hankkeen päätöskeskustelut, joissa arvioitiin kehittämissuunnitelmien mukaisia toimintakokeiluja. Osa toimintakokeiluista jäi toteutumatta, mutta toisaalta esimerkiksi viestintään ja digitaalisuuteen liittyvät kehittämiskohteet etenivät nopeammin kuin oli suunniteltu ja seurakunnissa on koettu, että useat toimintatavat ovat jäämässä arkikäytäntöön ja sitä myötä myös entisestään jalostumassa.

Hankkeen tuloksia on koottu ja arvioitu, samoin myös seurakuntakohtaisesti toteutuneita kehittämisprosesseja ja toimintamalleja. Näiden kehittämisprosessien ja toimintamallien hyödyntäminen jatkuu hiippakuntasihteerien, dekaanin, työyhteisökonsulttien ja Piispan työn kautta hiippakunnassa. Tuloksia, kehittämisprosesseja ja toimintamalleja on jaettu yhteistyökumppaneiden kanssa ja niitä on mahdollisuus levittää seurakuntiin myös Oulun seurakuntayhtymän ja Diakonia-ammattikorkeakoulun Osallisuus Suhteessa - Osallistava johtaminen ja hyvinvointi työyhteisössä – hankkeen kautta.

Hankkeesta on viestitty vuoden aikana aktiivisesti useissa eri medioissa ja sosiaalisen median kanavissa. Tämän myötä hankkeen tulokset, kehittämisprosessit ja toimintamallit ovat levinneet jo nyt seurakuntien sekä muiden organisaatioiden käyttöön valtakunnallisesti. Hankkeen tulokset ja toimintamallit tullaan siirtämään myös kirkon johtamis- ja konsulttikoulutuksen käyttöön.

Hankkeessa on ollut palkattuna projektipäällikkö ja johtamisvalmennus ostettiin Oulun diakonissalaitoksen säätiöltä. Hankkeen työyhteisökonsultteina ja kehittäjinä ovat toimineet Oulun hiippakunnan hiippakuntasihteerit, hiippakuntapastori sekä dekaani 5-20% osuudella työajastaan.

6.12 KANSAINVÄLISET YHTEYDET JA EKUMENIA

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset yhteydet. Hiippakunta on toiminut aktiivisesti Barentsin kirkkojen neuvostossa. Neuvoston vuosikokous pidettiin syyskuussa verkkokokouksena koronatilanteen vuoksi. Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat Luulajan hiippakunta Ruotsista, Inkerin kirkon Muurmanskin seurakunta Venäjältä ja Barentsin kirkkojen neuvosto. Itäisen Viktorianjärven ystävyyshiippakunta Tansaniassa on Oulun hiippakunnan ystävyyshiippakunta.

6.13 VIESTINTÄ

Viestintätiimi koordinoi hiippakunnan viestintää tuoreen somestrategian pohjalta. Kriisiviestintäsuunnitelma saatiin hiottua valmiiksi ja se pääsikin heti tositoimiin koronapandemian muutettua toimintakulttuuriamme oleellisesti maaliskuun alusta alkaen.

Koronaviestinnälle luotiin hiippakunnan verkkosivuille oma sivustonsa, jonne keskitettiin kaikki oleellinen viestintä, kuten ohjeet ja suositukset seurakunnille. Hiippakunnan viestintää leimasi se, että useat tapahtumat peruttiin tai siirrettiin sekä ryhdyttiin viestimään seurakuntien suuntaan siitä, miten tilaisuuksia voitaisiin järjestää striimattuna. Viestintätiimin toimesta järjestettiin myös hiippakunnan seurakunnille matalan kynnyksen someviestinnän ja sisällöntuotannon koulutuksia. Näitä suunnattiin erityisesti verkkosivujen ja somekanavien sisällöntuottajille.

Piispa Jukka Keskitalo oli aktiivinen somessa ja näkyvillä hiippakunnan medioissa mm. eri haastattelujen kautta. Piispanpyöräily toteutettiin nallebongaus -idealla ja se saikin mukavasti näkyvyyttä myös seurakuntien medioiden kautta. Koulutustoiminnasta tiedotettiin Sakasti-palvelun kautta. Lisäksi koulutuksista ja tapahtumista tiedotettiin eri ammattiryhmille sähköpostitse ja hiippakunnan nettisivuilla.

Sosiaalisen median kanavista käytössä ovat olleet hiippakunnan Facebook-sivu, Twitter, Instagram sekä Ofélas -uutiskirje, joka lähetettiin jokaisen istunnon jälkeen. Piispa Jukka Keskitalon Facebook- ja Twitter -tilien kautta on tehty piispan työtä näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Somekanavat saivat näkyvyyttä myös piispan ja hiippakunnan verkkosivuilla Flocker -palvelun käyttöönoton myötä.

Viestinnän näkökulmasta merkittävä työ oli myös saattaa piispan ja hiippakunnan verkkosivut saavutettavuusvaatimusten mukaisiksi sekä sparrata koko henkilökuntaa tuottamaan saavutettavaa verkkosivusisältöä.

Viestintätiimiin tulivat uusina jäseninä toimistos sihteeri Aino Hartikka ja projektipäällikkö Hannele Heinonen. Muut viestintätiimin jäsenet ovat dekaani Kari Ruotsalainen ja hiippakuntapastori Päivi Liiti. Viestintätiimin puheenjohtajana toimi piispan erityisavustaja Harriet Urponen, joka oli kertomusvuoden aikana myös Oulun seurakuntayhtymän viestinnän asiantuntijaryhmän ja kirkon viestinnän neuvottelukunnan jäsen.

7 HENKILÖSTÖ

7.1 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

7.1.1 Maallikkojäsenet

Hekkala Markku
Helanen Suvi
Heikkinen Arja
Hänninen Juha
Kallunki Hannu
Kumpulainen Rita
Kupsala Jari
Lehto Pekka
Paananen Jukka pj.
Savuoja Arja
Taskila Matti
Tornberg Antti
Vuokila Kalervo

7.1.2 Pappisjäsenet

Lindström Mirja-Liisa
Mustakallio Pekka
Nivala Eija
Oikarinen Erja
Pokka Tapio
Sirviö Jouni
Tölli Tuomas

7.1.3 Saamelaisten edustaja

Pekkala Aslak

7.2 TUOMIOKAPITULIN

JÄSENET

Jukka Keskitalo, puheenjohtaja
Saarinen Satu, tuomiorovasti
Nissinen Heikki, pappisasessori
Tirola Kari, pappisasessori (29.2.2020 saakka)
Ahola Mirva, pappisasessori (1.3.2020 alkaen)
Paananen, Aino, maallikkojäsen (5.6.2020 saakka)
Kallunki, Hannu, maallikkojäsen (6.6.2020 alkaen)
Ruotsalainen Kari, hiippakuntadekaani
Aalto Mari, lakimiesasessori

Läsnäolo- ja puheoikeudella:

Marja Kantola, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja
(5.6.2020 saakka)
Jukka Paananen, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja

(6.6.2020 alkaen)

Päivi Liiti hiippakuntapastori, sihteeri

7.3 TUOMIOKAPITULIN

HENKILÖKUNTA

Aalto Mari, lakimiesasessori
Arhippainen Raili, toimistos sihteeri (50 % virkavapaus
1.3.2020 alkaen)
Eskola Anu, toimistos sihteeri (30.10.2020 asti,
virkavapaa 13.7.-31.10.2020)
Hartikka Aino, toimistos sihteeri (10.8.2020 alkaen)
Ikonen Leila, vs. kuurojenpappi (30.4.2020 asti)
Karjalainen, Tuula, vankiladiakoni (1.4.2020 alkaen)
Keskitalo, Jukka, piispa
Kronqvist Saija, hiippakuntasihteeri
Kuikka Mirva, hiippakuntasihteeri
Laurila Matti, hiippakuntasihteeri
Liiti Päivi, kuurojenpappi (31.8.2020 asti, virkavapaa)
Liiti Päivi, vs./vt. hiippakuntapastori (31.8.2020 asti,
hiippakuntapastori 1.9.2020 alkaen)
Maukku Elisa, projektipäällikkö (8.3.2020 asti)
Heinonen Hannele, projektipäällikkö (1.4.2020 alkaen)
Niittyvuopio Erva, saamelaistyön sihteeri
Paaso Raimo, hiippakuntasihteeri (osa-aikainen 50 %)
Ruotsalainen Kari, hiippakuntadekaani
Timonen Sari
Urponen Harriet, piispan erityisavustaja
Uusimäki Outi, hiippakuntapastori (30.4.2020 asti,
virkavapaa)
Vuorma Anna-Maija, toimistos sihteeri (50 % työaika
1.4.alkaen)

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 3 Oulun hiippakunnan tilinpäätös vuodelta 2020

Diaarinumero DOUL/69/00.02.13/2021

Esittelijä Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Perustelut Tuomiokapituli on käsitellyt istunnossaan 3.2.2021 (§ 26) Oulun hiippakunnan tilinpäätöksen vuodelta 2020 ja päättänyt lähettää sen hiippakuntavaltuuston hyväksyttäväksi.

Liitteet

Oulun hiippakunnan tase ja tuloslaskelma vuonna 2020 / liite 12

Oulun hiippakunnan talousarvion toteumavertailu vuonna 2020 / liite 13

Kirkkolain 17b luvun 1 §:n 1 momentin mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä hiippakunnan edellisen tilikauden tilinpäätös.

Esitys Hiippakuntavaltuusto hyväksyy Oulun hiippakunnan tilinpäätöksen vuodelta 2020.

Päätös Päättiin esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet pöytäkirjaote kirkkohallitukselle

Lisätiedot lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 744 3303, mari.aalto@evl.fi

Muutoksenhaku Valitusosoitus liitteenä.

Tase- ja tuloslaskelma

Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin rahasto	2020 kausi 1 -12	2019 kausi 1 - 12	Muutos
Tase-/tuloslask.rivi	EUR	EUR	EUR
170000 Osakkeet	5 547,27	5 547,27	0,00
170500 Korkorahastot	124 605,65	124 605,65	0,00
Osakkeet ja osuudet	130 152,92	130 152,92	0,00
Rahoitusarvopaperit	130 152,92	130 152,92	0,00
191600 Nordea Pankki Suomi Oyj 7	132 028,08	129 071,43	2 956,65
Rahat ja pankkisaamiset	132 028,08	129 071,43	2 956,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT	262 181,00	259 224,35	2 956,65
VASTAAVAA	262 181,00	259 224,35	2 956,65
Oma pääoma	-190 605,41	-191 027,51	422,10
Peruspääoma	-190 605,41	-191 027,51	422,10
Oma pääoma	-190 605,41	-191 027,51	422,10
259500 (Sis.) Sisäiset velat (K)	-71 517,94	-68 196,84	-3 321,10
Muut velat	-71 517,94	-68 196,84	-3 321,10
287400 Kolehtivelat (K)	-57,65	0,00	-57,65
Siirtovelat	-57,65	0,00	-57,65
Lyhytaikainen vieras pääoma	-71 575,59	-68 196,84	-3 378,75
Vieras pääoma	-71 575,59	-68 196,84	-3 378,75
VASTATTAVAA	-262 181,00	-259 224,35	-2 956,65
379200 Osinkotuotot (K)	-201,60	-886,08	684,48
Osinkotuotot	-201,60	-886,08	684,48
Sijoitustuotot	-201,60	-886,08	684,48
Toimintatuotot	-201,60	-886,08	684,48
432100 Rahoitus- ja pankkipalvelut	543,70	634,76	-91,06
447000 Muut palvelut	80,00		80,00
Palvelujen ostot	623,70	634,76	-11,06
489000 Muut avustukset		632,92	-632,92
Annetut avustukset		632,92	-632,92
Toimintakulut	623,70	1 267,68	-643,98
498000 Siirto omakatteiseen rahastoon (K)	-422,10	-381,60	-40,50
Siirto omakatteiseen rahastoon	-422,10	-381,60	-40,50
TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00
VUOSIKATE	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00
TULOSLASKELMA	0,00	0,00	0,00
Seurakunnan tase- ja tuloslaskelma, sis.erät mukaan	0,00	0,00	0,00

Tulosyksikkö			TP 2019	TA 2020	Toteuma 2020	Yli-ali	T-%	tp20 vs. tp 19
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Toimintatuotot	281 165,70	123 000,00	101 868,12	21 131,88	-82,8	-64 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Korvaukset	90 854,02		64 304,54	-64 304,54	0,0	-29 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Maksutuotot	96 423,18		12 872,90	-12 872,90	0,0	-87 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	19 710,68	20 000,00	14 852,14	5 147,86	-74,3	-25 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Tuet ja avustukset	7 838,66	103 000,00	3 431,25	99 568,75	-3,3	-56 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Muut toimintatuotot	62 059,16		6 407,29	-6 407,29	0,0	-90 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Sisäiset tuotot	4 280,00					
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Toimintakulut	-1 893 429,96	-1 679 563,00	-1 578 181,44	-101 381,56	-94,0	-17 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Henkilöstökulut	-1 210 171,53	-1 196 763,00	-1 150 299,20	-46 463,80	-96,1	-5 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Palkat ja palkkiot	-944 581,65	-920 763,00	-889 414,29	-31 348,71	-96,6	-6 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Henkilösivukulut	-279 456,23	-276 000,00	-261 358,61	-14 641,39	-94,7	-6 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Henkilöstökulujen oikaisuerät	13 866,35		473,70	-473,70	0,0	-97 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Palvelujen ostot	-518 864,21	-391 600,00	-356 958,09	-34 641,91	-91,2	-31 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Palvelun ostot - sisäiset	-4 307,00		-2 184,00	2 184,00	0,0	-49 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Vuokratkulut	-28 555,84	-16 000,00	-6 911,79	-9 088,21	-43,2	-76 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Aineet ja tarvikkeet	-79 884,87	-52 200,00	-52 581,86	381,86	-100,7	-34 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Ostot tilikauden aikana	-79 884,87	-52 200,00	-52 581,86	381,86	-100,7	-34 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Annetut avustukset	-22 166,61	-18 000,00	-6 750,00	-11 250,00	-37,5	-70 %

1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Muut toimintakulut	-29 479,90	-5 000,00	-2 496,50	-2 503,50	-49,9	-92 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	TOIMINTAKATE	-1 612 264,26	-1 556 563,00	-1 476 313,32	-80 249,68	-94,8	-8 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Rahoitustuotot- ja kulut	-7,14		-294,37	294,37	0,0	
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Korkokulut	-7,14		-294,37	294,37	0,0	
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	VUOSIKATE	-1 612 271,40	-1 556 563,00	-1 476 607,69	-79 955,31	-94,9	-8 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	TILIKAUDEN TULOS	-1 612 271,40	-1 556 563,00	-1 476 607,69	-79 955,31	-94,9	-8 %
1000KO1023200	Oulun tuomiokapituli	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 612 271,40	-1 556 563,00	-1 476 607,69	-79 955,31	-94,9	-8 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Toimintatuotot	281 165,70	123 000,00	101 868,12	21 131,88	-82,8	-64 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Korvaukset	90 854,02		64 304,54	-64 304,54	0,0	-29 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Maksutuotot	96 423,18		12 872,90	-12 872,90	0,0	-87 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	19 710,68	20 000,00	14 852,14	5 147,86	-74,3	-25 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Tuet ja avustukset	7 838,66	103 000,00	3 431,25	99 568,75	-3,3	-56 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Muut toimintatuotot	62 059,16		6 407,29	-6 407,29	0,0	-90 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Sisäiset tuotot	4 280,00					
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Toimintakulut	-1 794 595,52	-1 604 363,00	-1 494 155,06	-110 207,94	-93,1	-17 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Henkilöstökulut	-1 210 171,53	-1 196 763,00	-1 150 299,20	-46 463,80	-96,1	-5 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Palkat ja palkkiot	-944 581,65	-920 763,00	-889 414,29	-31 348,71	-96,6	-6 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Henkilösivukulut	-279 456,23	-276 000,00	-261 358,61	-14 641,39	-94,7	-6 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Henkilöstökulujen oikaisuerät	13 866,35		473,70	-473,70	0,0	-97 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Palvelujen ostot	-447 552,88	-357 600,00	-302 765,48	-54 834,52	-84,7	-32 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Palvelun ostot - sisäiset	-4 307,00		-2 184,00	2 184,00	0,0	-49 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Vuokrakulut	-26 068,64		-200,00	200,00	0,0	-99 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Aineet ja tarvikkeet	-54 908,96	-27 000,00	-29 459,88	2 459,88	-109,1	-46 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Ostot tilikauden aikana	-54 908,96	-27 000,00	-29 459,88	2 459,88	-109,1	-46 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Annetut avustukset	-22 166,61	-18 000,00	-6 750,00	-11 250,00	-37,5	-70 %

1023200220	Oulun tuomiokapituli	Muut toimintakulut	-29 419,90	-5 000,00	-2 496,50	-2 503,50	-49,9	-92 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	TOIMINTAKATE	-1 513 429,82	-1 481 363,00	-1 392 286,94	-89 076,06	-94,0	-8 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Rahoitustuotot- ja kulut	-7,14		-269,08	269,08	0,0	
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Korkokulut	-7,14		-269,08	269,08	0,0	
1023200220	Oulun tuomiokapituli	VUOSIKATE	-1 513 436,96	-1 481 363,00	-1 392 556,02	-88 806,98	-94,0	-8 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	TILIKAUDEN TULOS	-1 513 436,96	-1 481 363,00	-1 392 556,02	-88 806,98	-94,0	-8 %
1023200220	Oulun tuomiokapituli	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 513 436,96	-1 481 363,00	-1 392 556,02	-88 806,98	-94,0	-8 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Toimintakulut	-98 834,44	-75 200,00	-84 026,38	8 826,38	-111,7	-15 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Palvelujen ostot	-71 311,33	-34 000,00	-54 192,61	20 192,61	-159,4	-24 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Vuokrakulut	-2 487,20	-16 000,00	-6 711,79	-9 288,21	-41,9	
1023200230	Oulun tk toimitilat	Aineet ja tarvikkeet	-24 975,91	-25 200,00	-23 121,98	-2 078,02	-91,8	-7 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Ostot tilikauden aikana	-24 975,91	-25 200,00	-23 121,98	-2 078,02	-91,8	-7 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Muut toimintakulut	-60,00					
1023200230	Oulun tk toimitilat	TOIMINTAKATE	-98 834,44	-75 200,00	-84 026,38	8 826,38	-111,7	-15 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Rahoitustuotot- ja kulut			-25,29	25,29	0,0	
1023200230	Oulun tk toimitilat	Korkokulut			-25,29	25,29	0,0	
1023200230	Oulun tk toimitilat	VUOSIKATE	-98 834,44	-75 200,00	-84 051,67	8 851,67	-111,8	-15 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	TILIKAUDEN TULOS	-98 834,44	-75 200,00	-84 051,67	8 851,67	-111,8	-15 %
1023200230	Oulun tk toimitilat	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-98 834,44	-75 200,00	-84 051,67	8 851,67	-111,8	-15 %

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 4 Muut asiat

Diaarinumero DOUL/69/00.02.13/2021

Ovet auki – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2026

Hiippakuntasihteeri Matti Laurila alusti § 1 yhteydessä keskustelun kokonaiskirkon uudesta strategiasta. Lähetekeskustelussa Oulun hiippakunnan strategiatyöhön tuotiin esille seuraavia näkökulmia (hiippakuntapastorin kokoama kooste):

- Strategia on tärkeä johtamisen väline.
- Evankeliumin julistaminen jatkossakin kirkossa tärkeintä.
- Perustehtävän oltava keskiössä.
- Maallistuminen yhteiskunnassa ja kirkossa haastaa.
- Seurakunnat erilaisia, pohdittava, miten turvataan myös pienten seurakuntien mahdollisuudet hoitaa tehtäviään. Onko tahtoa yhteisvastuullisuuteen?
- Oulun hiippakunnassa merkittäviä 1. herätysliikkeet, 2. toimitusten hyödyntäminen hengellisen elämän tukijoina, 3. lauluperinteen ottaminen strategiseksi keinoksi heng. elämän tukemiseen.
- Tulevaisuuspäivä ja neuvottelukunnat väline kuulla seurakuntia strategiatyössä.
- Hiippakunnan erityispiirteet esiin strategiassa.
- Saamelaistyön merkitys, myös kotiseutualueen ulkopuolella
- Lapset ja nuoret, nuoret aikuiset painopisteeksi.
- Toimitukset, yhteisöllisyys
- Rippikoulun jälkeinen työ, miten saada nuori innostumaan kristinuskon sisällöstä?
- Aito osallisuus – miten seurakuntalaisia mukaan, muuhunkin kuin kahvin keittämiseen?
- Verkostoituminen (koulut, päiväkodit, järjestöt jne.), sillä perheitä tavoittelevat myös muut tahot
- Mistä reitti etääntyneiden luokse?
- Ovet ovat avoinna kahteen suuntaan: voi lähteä, mutta myös palata.
- Sanomaa ei tule maallistaa.
- Olisiko hiippakunnan otettava esim. pk-seurakunnat toiminnan keskiöön?
- Strategiaprosessia koordinoi hiippakuntadekaani Juha Rauhala, mukana neuvottelukunnat, tuomiokapitulin viranhaltijat ja mahdolliset työryhmät. Strategia tulee kesäkuun hiippakuntavaltuustoon.
- Keskiöön resurssien tarkoituksenmukainen käyttö, musiikki, viestintä ja jumalanpalveluselämän turvaaminen.
- Pienissä seurakunnissa tarvitaan tukea niukkojen resurssien käytön pohdintaan, mm. kiinteistökysymyksen kuormittavat.
- Miten kristillisen uskon sisältö mielekkääksi? Oman tarinan liittäminen kr. viitekehykseen ja Raamattuun tämän ajan haasteita.
- Luontosuhde hiippakunnallinen erityispiirre.
- Mentävä sinne missä ihmiset ovat.
- Kokevatko eri tavoin ajattelevat kirkon omakseen, myös nk. konservatiivit? Miten strategia auttaisi tässä?

13.02.2021

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

- Sillanrakennus eri tavoin ajattelevien välillä keskiöön.
- Kokonaiskirkon Ovet auki -strategia antaa hyvät suuntaviivat.
- Ylivieskassa tavoitteena pitää uuden kirkon ovet auki myös konkreettisesti.
- Vähemmistö kysyy aina "saanko olla", tärkeä huomioida.

Kirkkopalvelut ry:n valtuuston kokoonpano

Kirkkopalvelut ry on lähettänyt kaikkien hiippakuntavaltuustojen puheenjohtajille 7.1.2021 päivätyyn kirjeen, jossa pyydetään keskustelemaan hiippakuntavaltuuston kokouksessa siitä, ketkä hiippakunnan seurakuntien edustajat olisivat sopivia Kirkkopalvelujen valtuustoon kaudelle 2021 - 2025. Kirkkopalvelujen sääntöjen mukaan valtuuston muodostavat yhdistyksen kokouksen neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsevat valtuutetut.

Valtuutetun on oltava evankelis-luterilaisen seurakunnan jäsen. Valtuuston jäsenet valitaan seuraavien kiintiöiden mukaisesti: puheenjohtaja, jokaisesta suomenkielisestä hiippakunnasta, josta yhdistykseen kuuluu seurakuntia jäsenenä, kolme (3) valtuuston jäsentä, jäsenyhteisöjen ja -säätiöiden edustajina yhteensä viisi (5) jäsentä sekä Lasten ja nuorten keskus ry:n edustajina kaksi (2) jäsentä.

Mainittujen kutakin hiippakuntaa koskevien kiintiöiden osalta valtuutetut on valittava asianomaiseen hiippakuntaan kuuluvien jäsenseurakuntien yhdistyksen kokouksessa asettamista ehdokkaista. Muiden kiintiöiden osalta valtuutetut on valittava asianomaiseen kiintiöön kuuluvien jäsenyhteisöjen ja -säätiöiden yhdistyksen kokouksessa asettamista ehdokkaista.

Esitys Merkitään tiedoksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Seuraava kokous Hiippakuntavaltuusto kokoontuu 12.6.2021 klo 12 (klo 11 lounas) Pyhän Andreaan kirkolla.

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

13.02.2021

§ 5 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.13.

Kokouksen puolesta

Jukka Paananen
puheenjohtaja

Päivi Liiti
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Juha Hänninen
pöytäkirjantarkastaja

Hannu Kallunki
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.